

Posouzení podílu humanitárních organizací na řešení nouzového stavu v důsledku přírodní katastrofy

Barbora Burešová

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Barbora Burešová**
Osobní číslo: **L15166**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Posouzení podílu humanitárních organizací na řešení nouzového stavu v důsledku přírodní katastrofy**

Zásady pro vypracování

1. Soustředte informační zdroje, proveďte jejich řešerši a zpracujte teoretickou část zabývající se problematikou tématu bakalářské práce.
2. Popište současný stav řešené problematiky se zaměřením na účasti humanitárních organizací a zabezpečení humanitární pomoci.
3. Posudte podíl humanitárních organizací na řešení nouzového stavu řešené problematiky.
4. Navrhněte zlepšení podílu humanitárních organizací na řešení nouzového stavu.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. SMETANA, Marek. Humanitární pomoc při zvládání rozsáhlých mimořádných událostí. Vyd. 1. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2013, 96 s. ISBN 978-80-7385-138-5.
  2. PRINCOVÁ, Květoslava a kolektiv. Dvojí riziko v humanitární pomoci. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, 166 s. ISBN 978-80-244-4270-9.
  3. ŘEHÁK, David a kolektiv. Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních hrozeb. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2015. ISBN 978-890-7385-169-9.
- Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Miroslav Musil, Ph.D.
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: 1. listopadu 2019
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Pracovní úkol: ...
Literatura: ...
Metody: ...
Výsledky: ...

Pracovní úkol: ...
Literatura: ...
Metody: ...
Výsledky: ...

Pracovní úkol: ...
Literatura: ...
Metody: ...
Výsledky: ...

L.S.

_____
doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

_____
Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 15. 5. 2020

Jméno a příjmení studenta: Barbora Burešová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části je popsána humanitární pomoc a humanitární organizace Červeného kříže a Červeného půlměsíce, mezinárodní organizace, státní správa Íránu a organizace pro zvládání katastrof v Íránu. Praktická část popisuje situaci v Íránu v důsledku povodní, poskytnutou humanitární pomoc mezinárodních organizací, některých států Evropské Unie a organizací Červeného kříže a Červeného půlměsíce. V práci je rovněž posouzen podíl pomoci humanitární organizace Červeného kříže a Červeného půlměsíce poskytnuté při povodních v Íránu v některých ohrožených provinciích.

Klíčová slova: humanitární pomoc, humanitární organizace Červeného kříže a Červeného půlměsíce, mezinárodní organizace, Evropská Unie, povodně

ABSTRACT

The bachelor thesis is divided into two parts, a theoretical part and a practical part. The theoretical part describes the humanitarian aid and humanitarian organizations of the Red Cross and Red Crescent, international organizations, the state administration of Iran and organizations for disaster management in Iran. The practical part describes the situation in Iran as a result of the floods, the humanitarian assistance provided by international organizations, some European Union countries and Red Cross and Red Crescent organizations. The work also assesses the share of assistance from the humanitarian organization Red Cross and Red Crescent provided during the floods in Iran in some endangered provinces.

Keywords: humanitarian aid, humanitarian organizations of the Red Cross and Red Crescent, international organizations, European Union, floods

Chtěla bych moc poděkovat vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Bc. Miroslavovi Musilovi, Ph.D. za ochotu, mnoho užitečných rad a informací a hlavně za jeho obrovskou trpělivost.

Dále bych chtěla poděkovat celé svojí rodině a blízkým přátelům za obrovskou podporu při psaní bakalářské práce.

Motto:

„Člověk, který přichází s novou myšlenkou, je blázen do té doby, než jeho myšlenka zvítězí.“

Mark Twain

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ZÁKLADNÍ POJMY	13
2 HUMANITÁRNÍ POMOC	14
2.1 ÚKOLY HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	14
2.2 FORMY HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	15
2.2.1 Finanční pomoc	15
2.2.2 Materiální pomoc	15
2.2.3 Osobní pomoc	15
2.2.4 Náboženská pomoc	16
2.2.5 Psychosociální pomoc	16
2.3 FÁZE HUMANITÁRNÍ POMOCI.....	17
2.3.1 Okamžitá pomoc	17
2.3.2 Časná rehabilitace	17
2.3.3 Fáze obnovy	18
3 STÁTNÍ SPRÁVA ÍRÁNU A ORGANIZACE PRO ZVLÁDÁNÍ KATASTROF	20
3.1 STÁTNÍ SPRÁVA ÍRÁNU.....	20
3.1.1 Legislativa	21
3.1.2 Řízení rizik v Íránu.....	22
3.1.3 Činnost v oblasti řízení rizik	22
3.1.3.1 Úřad pro výzkum a koordinaci bezpečnostních a rekonstrukčních záležitostí	22
3.1.3.2 Národní pracovní skupina pro katastrofy.....	22
3.1.4 Národní plán na prevenci přírodních katastrof.....	22
3.2 ORGANIZACE PRO ZVLÁDÁNÍ KATASTROF	23
3.2.1 Nejvyšší rada pro zvládání katastrof.....	23
3.2.2 Národní organizace správy katastrof.....	23
3.2.2.1 Rada pro koordinaci řízení katastrof.....	24
4 MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE PODÍLEJÍCÍ SE PŘI HUMANITÁRNÍ POMOCI	26
4.1 ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ.....	26
4.1.1 Světová zdravotnická organizace	26
4.1.2 Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí	27
4.1.2.1 Centrální fond pro reakci na mimořádnou situaci	27
4.1.3 Dětský fond Organizace spojených národů.....	27
4.2 MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE EVROPSKÉ UNIE	28
4.2.1 Evropská komise	28
4.2.1.1 Generální ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci Evropské komise	28
4.2.2 Koordinační středisko pro mimořádné události	29
Shrnutí kapitoly	30
5 HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE	31

5.1	ÚKOLY A ČINNOSTI HUMANITÁRNÍCH ORGANIZACÍ	31
5.2	MEZINÁRODNÍ FEDERACE SPOLEČNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE A ČERVENÉHO PŮLMĚSÍCE	32
5.2.1	Mezinárodní výbor Červeného kříže.....	33
5.2.1.1	Společnost Červeného půlměsíce v Íránské islámské republice.....	33
6	PŘIROZENÉ POVODNĚ	35
6.1	TYPY PŘIROZENÝCH POVODNÍ	35
6.2	STUPNĚ POVODŇOVÉ AKTIVITY	35
6.2.1	První stupeň povodňové aktivity - Bdělost	36
6.2.2	Druhý stupeň povodňové aktivity - Pohotovost.....	36
6.2.3	Třetí stupeň povodňové aktivity - Ohrožení	36
6.3	OCHRANA PŘED POVODNĚMI	36
6.4	POVODŇOVÝ PLÁN	37
7	CÍLE A METODY PRÁCE.....	38
II	PRAKTICKÁ ČÁST	39
8	POVODNĚ V ÍRÁNU – ROK 2019.....	40
8.1	POVODŇOVÁ SITUACE	40
8.1.1	Provincie postižené povodní	40
8.1.2	Úmrtí/zranění	41
8.1.3	Škody.....	42
8.1.4	Záchranné akce a varování.....	42
8.1.5	Příčiny povodní	45
9	MEZINÁRODNÍ POMOC	46
9.1	POMOC EVROPSKÉ UNIE.....	46
9.2	HUMANITÁRNÍ POMOC STÁTU EVROPSKÉ UNIE	47
9.2.1	Pomoc České republiky.....	47
9.2.2	Pomoc dalších států Evropské Unie	48
9.2.3	Pomoc Pákistánu	49
10	HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE ČERVENÉHO KŘÍŽE A ČERVENÉHO PŮLMĚSÍCE A JEJÍ ČINNOSTI.....	50
11	POSOUZENÍ PODÍLU HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE ČERVENÉHO KŘÍŽE A ČERVENÉHO PŮLMĚSÍCE.....	53
11.1	POMOC V OHROŽENÝCH PROVINCIÍCH	53
11.1.1	Provincie Lorestan	54
11.1.2	Provincie Ilam	56
11.1.3	Provincie Golestan	58
11.1.4	Provincie Mazandaran.....	62
11.1.5	Provincie Khuzestan.....	64
11.1.6	Celkové shrnutí postižených provincií.....	67
11.2	FINANČNÍ POMOC	70
12	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ PODÍLU HUMANITÁRNÍCH ORGANIZACÍ.....	71
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	73
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	82

SEZNAM OBRÁZKŮ	84
SEZNAM TABULEK.....	85
SEZNAM GRAFŮ	86

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá problematikou přírodní katastrofy v Íránu. Írán je země náchylná ke katastrofám. Trpí suchem, zemětřesením, sesuvy půdy, požáry a povodněmi. Rozebíranou problematikou jsou právě ničivé povodně, které Írán postihly v roce 2019 na přelomu března a dubna. Írán se nachází v oblasti alpsko – himalajského horského pásu, což je poslední a nejmladší oblast na světě. Je podrobena neustálé transformaci.

Írán je převážně suchou oblastí. Některá místa v centrální nížině mají roční úhrn srážek nižší než 100 mm za rok. Stálé vodní toky se nachází v západní části země. Jedinou částečně splavnou řekou je Karun tekoucí z pohoří Zagros do Perského zálivu. A řeka Karkche, která se vlévá do Tigridu. Největší vodní plochou Íránu je jezero Urmia, které je největším jezerem Středního východu a jedním z největších solných jezer na světě. Povodně působí obrovské škody na majetku, ale i ztrátě lidských životů. Je důležité, aby lidem postiženým povodní nebo jinou katastrofou byla poskytnuta pomoc. Důležitou úlohu při poskytování humanitární pomoci postiženému obyvatelstvu plní humanitární organizace.

Cílem bakalářské práce je posoudit podíl humanitárních organizací a navrhnout zlepšení podílu na řešení situace.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY

Mimořádná událost (dále jen zkratka MU) – škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. [1]

Krizová situace (dále jen zkratka KS) – mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení infrastruktury nebo jiná nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. [2]

Nouzový stav – vláda může vyhlásit nouzový stav v případě živelných pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost.[3]

Záchranní práce – činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin.[1]

Likvidační práce – činnost k odvrácení následků způsobených mimořádnou událostí.[1]

Osobní pomoc – činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací; osobní pomoc se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy.[1]

Civilní ochrana je souhrn činností a postupů věcně příslušných orgánů a dalších zainteresovaných orgánů, organizací, složek a obyvatelstva, prováděných s cílem minimalizace negativních dopadů možných mimořádných událostí a krizových situací na zdraví a životy lidí a jejich životní podmínky.[4]

Humanitární katastrofa je vážné porušení fungování komunity nebo společnosti zahrnující rozsáhlé lidské, materiální, ekonomické nebo environmentální ztráty a dopady, které přesahují schopnost postižené komunity nebo společnosti vyrovnat se s touto situací s využitím vlastních zdrojů (Princová, 2014, str. 22)[5]

Hrozba je nebezpečný jev, lidská činnost nebo stav, který může způsobit ztráty na životech, zranění nebo jiné dopady na lidské zdraví, škody na majetku, ztrátu obživy, narušení společnosti či ekonomiky nebo biologického původu. (Princová, 2014, str. 20)[5]

2 HUMANITÁRNÍ POMOC

Humanitární pomoc (dále jen zkratka HP) je pomoc postižené populaci v okamžiku nenadálé humanitární katastrofy způsobené přírodními jevy nebo společenskými událostmi v dané zemi.[6] HP je aktivita krátkodobé povahy řešící bezprostřední rizika. [6] Primárním úkolem je zachraňovat životy a zmírnit utrpení obyvatel v krizi postižených oblastí. [7]

HP je souhrn opatření v materiální, duchovní, zdravotní, sociální a právní oblasti, které poskytují jednotlivci, skupiny, spolky, státní i nestátní organizace ve prospěch obyvatelstva postiženého následky mimořádné události. [8] Je organizována s cílem zlepšit životní podmínky postiženého obyvatelstva a zmírnit jeho utrpení. [9] Je bezplatně poskytovaná pomoc s cílem zajistit základní životní potřeby obyvatelstva. [7] Jedná se o záchranu lidských životů, zajištění základních lidských a hygienických potřeb jako dodání vody, jídla, přístřeší a poskytnutí základní zdravotní pomoci.

HP musí být poskytována v souladu se základními humanitárními zásadami lidskosti, nestrannosti a neutrality.

1. Humanita: lidským utrpením je třeba se zabývat všude tam, kde je zjištěno. Se zvláštním důrazem na nejzranitelnější populaci, kterou představují děti, ženy a starší lidé. Důstojnost a práva všech obětí musí být respektována a chráněna.
2. Neutralita: HP musí být poskytována bez projevu nepřátelství nebo polemik politické, náboženské nebo ideologické povahy směrem k přijímací straně.
3. Nestrannost: HP musí být poskytnuta bez diskriminace, ať již z etnického původu, pohlaví, národnosti, politického přesvědčení, rasy nebo náboženství. Reliéf utrpení se musí řídit výhradně potřebami lidí a je třeba řešit přednostně nejnaléhavější případy nouze. [10]

2.1 Úkoly humanitární pomoci

Úkoly HP jsou:

- příprava a vytvoření systému realizace HP na území,
- příprava a ustanovení pracovní skupiny pro realizaci HP, vytipovat místa výdeje HP a podle potřeby uzavřít smlouvy s předpokládanými místy výdeje a
- spolupracovat s nevládními organizacemi sídlícími na území státu. [3]

2.2 Formy humanitární pomoci

Mezi formy pomoci při humanitární činnosti patří finanční, materiální, osobní, psychosociální a náboženská pomoc. Obsah jednotlivých forem je popsán v následujících podkapitolách.

2.2.1 Finanční pomoc

Finanční pomoc vytváří finanční podmínky pro realizaci základních životních potřeb obyvatelstva, postiženého MU.[8] Poskytování finanční pomoci představuje jednu z nejčastějších forem pomoci. Z hlediska poskytovatele je hlavní výhodou možnost získávat prostředky bez nutnosti připravovat skladové prostory a zřizovat sběrná místa.[10]

O poskytnutí finanční HP do zahraničí rozhoduje Ministerstvo zahraničních věcí (dále jen zkratka MZV). Pomoc je většinou poskytována prostřednictvím mezinárodních organizací nebo přímo na bankovní konto postiženým státem.[11]

2.2.2 Materiální pomoc

Materiální pomoc vytváří materiální podmínky pro realizaci základních životních potřeb obyvatelstva postiženého MU. [9] Hlavní podíl na realizaci materiální pomoci obyvatelstvu postiženému MU má stát. [8]

Materiální pomoc může dárce poskytnout kdykoliv, nejen v době trvání MU. Jedná se o pomoc ve formě ošacení, obuvi a hygienických potřeb.

Materiální HP do zahraničí je poskytována na základě konkrétní žádosti postiženého státu, která je následně zvážena a humanitární pomoc je případně poskytnuta. O materiální HP také rozhoduje Ministerstvo vnitra (dále jen zkratka MV) v dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí.[11]

2.2.3 Osobní pomoc

Osobní pomoc představuje pomoc jednotlivců, která je nejčastěji realizovaná přímo v místě její potřeby. Z hlediska časové náročnosti se jedná o nejvíce náročný způsob pomoci. Osobní pomoc je pomoc poskytována dobrovolníky a proto ji souhrnně nazýváme dobrovolnickou pomocí.[10]

Dobrovolník je každý, kdo ze své vůle, ve svém volném čase a bez nároku na finanční odměnu vykonává dobrovolnickou činnost ve prospěch jiných lidí nebo organizací. Za

dobrovolníky se považují jednotlivci, skupiny, firemní dobrovolníci podporováni firmami, úřady nebo jinými organizacemi.[12]

2.2.4 Náboženská pomoc

Cílem náboženské pomoci je poskytování duchovní služby a náboženské posily člověka. Jde o pomoc raněným, umírajícím a lidem provádějící záchranné práce. Tuto pomoc provádí duchovní personál.[9] Poskytování náboženské pomoci je jedním z úkolů civilní obrany.[13]

Při poskytování náboženské pomoci je důležité vytvoření vazeb mezi státními a církevními orgány a organizacemi a respektovat tyto skutečnosti:

- formy a způsoby realizace náboženské pomoci zapracovávat do havarijních plánů,
- poskytovat informace zástupci církví, vytvářet pracovní kontakty mezi státními orgány a nevládními a církevními organizacemi jak v období klidu, tak při řešení MU,
- začleňovat zástupce nevládních a církevních organizací do krizových štábů a vytvářet podmínky pro účinnou spolupráci,
- umožnit církvím a humanitárním organizacím (dále jen zkratka HO) poskytovat náboženskou a HP v místech MU, personál nevládních organizací provádí tuto pomoc na základě uzavřené smlouvy s orgány státní správy a samosprávy je proškolen, poučen a vybaven potřebnými dokumenty,
- orgány státní správy poskytují církevním a HO podporu při plnění náboženské a HP,
- církevní a HO, spolupracující v krizových štábech, plní jejich usnesení a realizují úkoly na ně kladené na základě plné morální zodpovědnosti za jejich splnění.[8]

2.2.5 Psychosociální pomoc

Jedná se profesionální psychologickou pomoc.[3] Neziskové organizace zakládají komunitní intervenční psychosociální týmy (dále jen zkratka KIP týmy). Cílem je poskytovat na komunitní úrovni psychosociální pomoc lidem zasažených MU dobrovolníky jako sociální pracovníci, psychologové, duchovní a lidé s empatií.[14]

Krizová intervence (dále jen zkratka KI) je určitý druh odborné práce s člověkem, který se ocitl v KS. Přístup ze strany krizového pracovníka je aktivní, spočívající z hlediska času v rychlém až okamžitém zásahu. KI má významný preventivní potenciál.[15]

Psychosociální pomoc je určena lidem zasaženým MU. Pomoc může začít v prvním okamžiku bezprostředně po události a může pokračovat až do období několika dalších měsíců. Zaměřuje se na podporu vlastních sil zasažených osob ke zvládnutí krizové situace a naplňování jejich potřeb v oblasti tělesné, duševní a sociální v souladu s jejich hodnotami.[12]

2.3 Fáze humanitární pomoci

Fáze HP se dělí na tři fáze. Rozděluje se na okamžitou pomoc, časnou rehabilitaci a na obnovovací fázi (viz. tabulka 1 na str. 17).

2.3.1 Okamžitá pomoc

Vztahuje se na první dny až týdny po katastrofě a zahrnuje elementární pomoc zaměřenou na záchranu životů, na které se účastní záchranáři a zdravotníci, a prvotní podporu přeživších ve formě jídla, vody, nouzového přístřeší, použití generátorů a nouzové sanitace (viz. tabulka str. 17). Dle rozsahu krize a funkčnosti orgánů postižené země se v této fázi uplatňují struktury civilního i případně vojenského krizového řízení. [16]

2.3.2 Časná rehabilitace

Fáze časná rehabilitace je období cca 2 týdny až 3 měsíce po katastrofě. Zahrnuje především péči o lidi vysídlené v důsledku katastrofy. Snaží se jim zajistit náhradní přístřeší, potraviny, vodu, zdravotní a psychosociální péči a o rychlou obnovu elementární infrastruktury jako je voda, elektřina, sanitace, dopravní spojení, zdravotnická zařízení a školy (viz. tabulka str. 17) .

Zároveň v této fázi probíhá vyhodnocování škod a potřeb obnovy, které při katastrofách většího rozsahu ústí do zpracování komplexního plánu obnovy a svolání dárcovské konference. Důležitá je role nevládních organizací, které implementují pomoc z vládních i soukromých zdrojů.[16]

2.3.3 Fáze obnovy

Poslední fáze obnovy a rozvoje se v kontextu HP počítá zpravidla do dvou let od katastrofy. Zahrnuje komplexní obnovu přístřeší, veřejných institucí, infrastruktury i zdrojů obživy obyvatel v postižených oblastech (viz. tabulka str. 18). V této fázi je důležitá role přijímající země, dělba práce mezi dárci i návaznost humanitárních aktivit. [16]

HROZBA	FÁZE POMOCI A OBDOBÍ JEHO TRVÁNÍ		
	<i>OKAMŽITÁ POMOC</i>	<i>ČASNÁ REHABILITACE</i>	<i>OBNOVA A ROZVOJ</i>
Přírodní katastrofa	do cca 2 týdnů	do cca 2 měsíců	do cca 2 let
	záchranáři	odklizení trosk	obnova obydlí
	zdravotnické a expertní týmy	dočasná obydlí	rekonstrukce zdravotnických a školských zařízení
	základní materiál	voda, sanitace	obnova infrastruktury
	voda, sanitace	potraviny	obnova udržitelných zdrojů obživy obyvatel
	potraviny	základní zdravotní péče, včetně prevence epidemií	preventivní opatření v rámci obnovy
	nouzové přístřeší	elementární obživa	

Tabulka 1: Humanitární pomoc a její fáze pomoci při přírodní katastrofě
(Zdroj: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html.)

Shrnutí kapitoly

HP je bezplatná pomoc krátkodobé povahy poskytovaná postižené populaci v okamžiku nenadálé humanitární katastrofy způsobené přírodními jevy nebo společenskými událostmi v dané zemi. Jedná se o záchranu lidských životů, zajištění základních lidských potřeb, jako je voda, jídlo, nouzové přístřeší, hygienické potřeby a poskytnutí základní zdravotní pomoci. HP musí být poskytována v souladu se základními humanitárními zásadami lidskosti, nestrannosti a neutrality. Úkoly HP jsou příprava a vytvoření systému realizace HP na území, příprava a ustanovení pracovní skupiny pro realizaci HP, vytipování místa výdeje HP a podle potřeby uzavření smlouvy s předpokládanými místy výdeje a spolupráce s nevládními organizacemi sídlícími na území státu. Mezi formy HP při humanitární činnosti patří finanční, materiální, osobní, psychosociální a náboženská pomoc. Fáze HP se dělí na okamžitou pomoc, časnou rehabilitaci a na obnovovací fázi.

3 STÁTNÍ SPRÁVA ÍRÁNU A ORGANIZACE PRO ZVLÁDÁNÍ KATASTROF

Rozloha Íránu je 1 648 000 km², sousedí s Turkmenistánem, Afganistánem, Pákistánem, Irákem a Tureckem. Írán je obklopen Kaspickým mořem, Perským zálivem a Ománským zálivem. Nachází se v alpsko-himalájském hornatém pásu.

3.1 Státní správa Íránu

Základním rysem ústavy je zajistit, aby země následoval islámskou cestu pod vedením „Velayat-e Faghih“ (doslova Nejvyšší soudní pravomoc), která se skládá z jediného vůdce nebo ze 3 až 5 osob, které vybere zvolená Rada poručníků. Povinnosti „Velayat-e Faghih“ zahrnují výběr šesti náboženských právníků a dalších šest jsou ústavní experti jmenovaní Islámským poradním shromážděním Majlis (parlament).[17]

Rada poručníků je zvolena Majlis a má za úkol prověřovat přijaté zákony, jmenovat vedoucí soudce a ozbrojené síly, Nejvyšší radu nebo Národní bezpečnost, Vysokou radu obrany a také podporuje jmenování prezidenta zvoleného lidovým hlasováním.

Velayat-e Faghih konzultuje s Radou pro únosnost, dohlíží na provedení systému politiky s cílem zajistit jejich řádnou správu. Je konečným arbitrem všech sporů v legislativě a má pravomoc kontrolovat a rušit všechna jmenování státu – i prezidenta republiky.[17]

Majlis má 290 členů, z nichž každý je volen na období 4 let. Vláda se skládá z prezidenta a přibližně 23 ministrů, kteří tvoří kabinet. Základní role prezidenta je vedení výkonné vlády a nominuje ministry schválené parlamentem. Všechny zákony přijaté parlamentem, musí být prověřeny Strážnou radou. V případě neshody parlamentu a Radou poručníků je týkající se záležitost předložena Radě účelnosti pro konečné rozhodnutí.[17]

Současná správní struktura Íránu se vyznačuje silnou stránkou centralizovaného systému kontroly. Existuje 31 správních provincií - Alborz, Ardabil, Búšehr, Čahármahál a Bachtijári, Chorásán Razaví, Chuzistán, Fárs, Golestán, Gílán, Hamadán, Hormozgán, Ílám, Isfahán, Jazd, Jižní Chorásán, Kazvín, Kermán, Kermánšáh, Kurdistán, Lorestán, Markazí, Mázandarán, Qom, Semnán, Severní Chorásán, Sístán a Balúčistán, Teherán, Východní Ázerbájdžán, Zandžán, Západní Ázerbájdžán, dále je rozdělena do 195 správních úřadů, 5 001 divizí, 496 měst a 1 581 obcí.[17]

V čele každé provincie stojí guvernér jmenovaný prezidentem, velká města mají primátora voleného obyvatelstvem.

Na provinční úrovni vyžaduje administrativa úzkou spolupráci mezi Evropskou Unií a guvernérem, okresními úředníky, místními duchovními a provinčními zástupci ministerstev vlády v různých technických oblastech.

3.1.1 Legislativa

Íránská vláda vytvořila systém řízení katastrof. Hlavní regulační rámce a příslušné právní předpisy pro vnitrostátní katastrofy jsou uvedeny v následujících dokumentech:[17][18]

- Ústava z roku 1979 (revidována 1989) – uvedeny základní zásady a stanovuje povinnosti vlády,
- Zákon o zřízení Národního výboru pro zmírňování následků přírodních katastrof (NCNDR), 1991[17] a parlament schválil Výbor pro prevenci povodní,[18]
- Zřízeny příslušné provinční úřady po celé zemi v roce 1998,[18]
- Vyhláška Rady ministra, rozhodnutí z dubna 2003, schválen Komplexní plán pomoci a záchrany,[17]
- Zákon „Řízení katastrof“ z roku 2003,[18]
- Rozhodnutí „Rady pro mimořádnost“ (v letech 2004 a 2005), vymezuje základní zásady pro zmírňování a prevenci katastrof,[17]
- Formulace „Integrovaného národního plánu řízení katastrof (INDPM)“,[17]
- Zřízení Rady ředitelství pro řízení katastrof v čele s místopředsedou Íránu (2004)
- Nařízení Rady ministrů z 12. dubna 2003 o zřízení devíti specializovaných podvýborů,
- Zákon o náhradě škod způsobených povodněmi,
- Zavedení stavebního zákona podle normy č. 2800 jako povinné pro stavební společnosti a národní instituce
- Začlenění technických a bezpečnostních opatření pod dohledem obce a další výkonné organizace,
- V roce 2009 byla založena Organizace pro správu katastrof.[18]

3.1.2 Řízení rizik v Íránu

Na národní úrovni je řízení rizik katastrof v Íránu pod dohledem ministra vnitra (dále jen zkratka MOI) podle výše uvedeného zákona z roku 1991 o Zřízení národního výboru pro zmírnění následků přírodních katastrof.[17]

3.1.3 Činnost v oblasti řízení rizik

Byly vytvořeny dva specializované orgány, které poskytují podporu činnosti v oblasti řízení katastrof.[17]

3.1.3.1 Úřad pro výzkum a koordinaci bezpečnostních a rekonstrukčních záležitostí

Úřad pro výzkum a koordinaci bezpečnostních a rekonstrukčních záležitostí (dále jen zkratka BRCRS) má poměrně široký mandát. Zahrnuje výzkum, formulaci plánů připravenosti a zmírnění následků, shromažďuje a analyzuje informace, koordinuje pomoc, rekonstrukci a rehabilitaci při katastrofě.[17]

3.1.3.2 Národní pracovní skupina pro katastrofy

Národní pracovní skupina pro katastrofy (dále jen zkratka NDTF) funguje jako meziresortní koordinační orgán, zejména v případě nouzové pomoci a záchranných operací na území státu. Ředitel NDTF je i ředitelem BRCRS.[17]

3.1.4 Národní plán na prevenci přírodních katastrof

V roce 1998 vláda přijala Národní plán na prevenci přírodních katastrof. Obsahuje zásady, akce a programy na národní, regionální a místní úrovni. Zahrnuje finanční pomoc, vzdělávání a výzkum v oblasti prevence katastrof.

Má tři složky:

1. Monitoring a včasné varování
2. Hodnocení rizik
3. Zmírňování katastrof a následná reakce na ni.

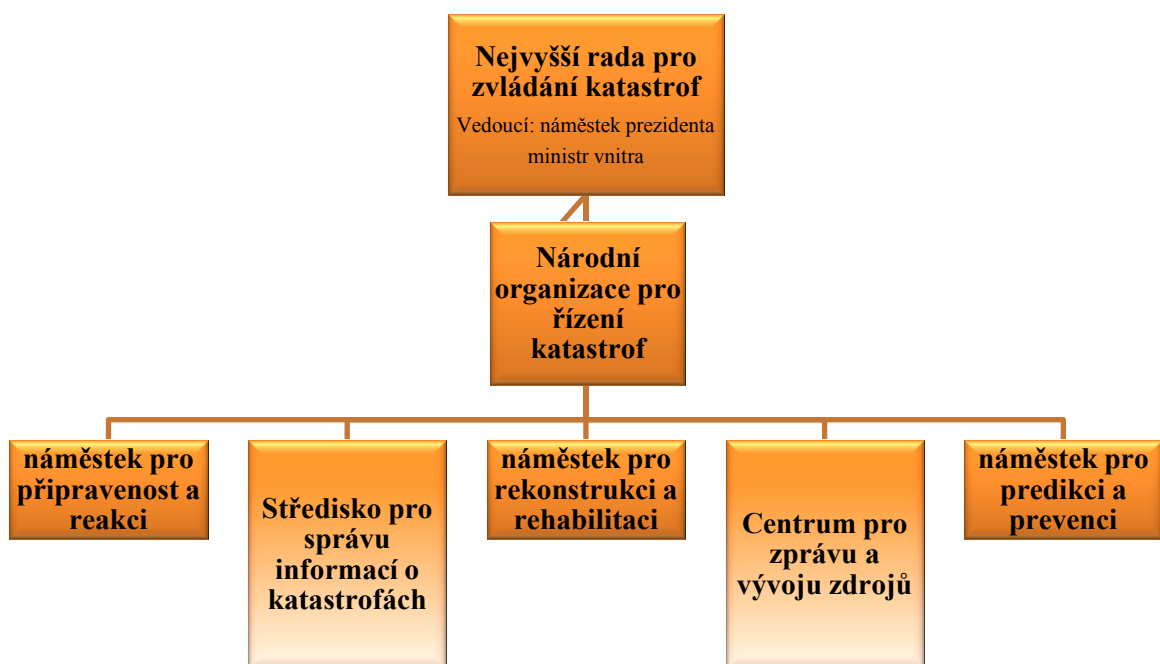
Existuje roční rozpočet na snižování rizika katastrof. Obecně to je 2,5 % z celkového ročního rozpočtu země. 1,5 % z této částky je přiděleno na podporu a snižování škod a část peněz se používá při nouzovém řízení.[17]

3.2 Organizace pro zvládání katastrof

Byla zřízena za účelem koordinace činností organizací a státních institucí a pro přijetí předpisů a norem upravující čtyři fáze řízení katastrof - prevence a snižování rizik, připravenost, reakce na MU a zotavení.[19]

3.2.1 Nejvyšší rada pro zvládání katastrof

Nejvyšší radě předsedá prezident země, 14 ministrů, starosta Teheránu, velitel ozbrojených sil, jeden ze zástupců předsedy islámského poradního shromáždění (parlament), první náměstek soudce, vedoucí organizace pro plánování, korporace vysílání Íránské islámské republiky, vedoucí společnosti Červeného půlměsíce v Íránské islámské republice, Pomocný výbor, vedoucí Nadace islámské revoluce, a.s. a vedoucí Národní organizace správy katastrof (dále jen zkratka NDMO).[19]

Obrázek 1: Organizační struktura (Zdroj: http://ppts.icidonline.org/tehran11_cafm_2.pdf)

3.2.2 Národní organizace správy katastrof

NDMO je velitelské a kontrolní středisko. Sbírá a zpracovává data, ustanovuje a udržuje nepřetržitě šíření informací o životním prostředí, komunikuje mezi členy systému velení. Dalším úkolem správy je organizace, koordinace a řízení operačních sil a podpora ve všech fázích provozu.[19]

Vznikla za účelem sběru a zpracování informací a udržuje nepřetržité řízení informací o životním prostředí a komunikuje mezi členy systému velení v krizových situacích.

Organizuje, koordinuje a řídí operační síly ve všech fázích katastrofy.

Vybavení velitelských a řídicích středisek

- vytvoření databáze krizového řízení, mapy a zařízení k záchranným pracím,
- online audio a video komunikace s regiony,
- a kontakt s hasičskými středisky a s dalšími institucemi, které pomáhají při ohrožení.[19]

3.2.2.1 Rada pro koordinaci řízení katastrof

Na základě provincií byla zřízena Rada pro koordinaci řízení katastrof. Předsedají v ní generální guvernér a guvernér v provinciích a městech. Pro koordinaci řízení katastrof funguje 9 pracovních skupin, které poskytují vzdělanost a informovanost obyvatelstva, zdravotní péči, dopravu, komunikaci a telekomunikaci mezi operačními týmy během krize, dodávku paliva a oleje, pomoc a záchranu během záchranných akcí, humanitární pomoc nevládních organizací, pojištění, rekonstrukci a obnovu.

Typické činnosti pracovních skupin jsou následující:

- pomáhají v době nebezpečí a katastrof
- a pomocí Íránské meteorologické organizace (dále jen zkratka IRIMO) vytvořili systém včasného varování před povodněmi.

Hlavním cílem je vytvoření systému včasného varování před povodněmi pomocí modelování srážek, odtoku v kombinaci s dálkovým průzkumem, optimalizovat správy vodních nádrží, zmírnit dopady povodní a snížit zranitelnost budov v zaplavených oblastech.[19]

Obrázek 2: Organizační schéma Rady pro koordinaci řízení rizik (Zdroj: http://ppts.icidonline.org/tehran11_cafm_2.pdf)

Shrnutí kapitoly

V čele stojí „Velayat-e Faghih“ (Nejvyšší soudní pravomoc). Je zvolená Radou poručníků. Vláda se skládá z prezidenta a 23 ministrů, kteří tvoří kabinet. Parlament nebo – li Islámské poradní shromáždění Majlis má 290 členů, každý z nich je volen na 4 roky, a volí členy Rady poručníků.

Správní struktura Íránu má 31 správních provincií, dále je rozdělena do 195 správních úřadů, 5 001 divizí, 496 měst a 1 581 obcí. V čele každé provincie stojí guvernér jmenovaný prezidentem, velká města mají primátora voleného obyvatelstvem. Na provinční úrovni vyžaduje administrativa úzkou spolupráci mezi Evropskou Unií a guvernérem, okresními úředníky – Imam Jome‘h, místními duchovními a provinčními zástupci ministerstev vlády v různých technických oblastech.

Na národní úrovni je řízení rizik katastrof v Íránu pod dohledem ministra vnitra. Byly vytvořeny dva specializované orgány, které poskytují podporu činnosti v oblasti řízení katastrof. A to je Úřad pro výzkum a koordinaci bezpečnostních a rekonstrukčních záležitostí a Národní pracovní skupina pro katastrofy.

Za účelem koordinace činností organizací a státních institucí byla zřízena organizace pro zvládání rizik. Tvoří ji Nejvyšší rada pro zvládání katastrof, velitelské a kontrolní středisko Národní organizace správy katastrof a na úrovni provincií Rada pro koordinaci řízení katastrof.

4 MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE PODÍLEJÍCÍ SE PŘI HUMANITÁRNÍ POMOCI

Mezinárodní organizace je organizace s mezinárodním členstvím, nejčastěji států. Mezinárodní organizace je trvalým společenstvím alespoň tří států, které bylo založeno mezinárodní smlouvou, má vlastní orgány a neustále usiluje o dosažení cíle, kvůli němuž bylo založeno.[20]

4.1 ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ

Organizace spojených národů (dále jen zkratka OSN) je mezinárodní organizace, která patří mezi hlavní poskytovatele nouzové i dlouhodobé pomoci, je katalyzátorem činnosti vlád a HO a hájí zájmy postižených lidí.[21]

Předchůdkyní OSN byla tzv. Společnost národů, která byla 1919 ustanovena v rámci Versailleské smlouvy – na podporu mezinárodní spolupráce a dosažení míru a bezpečnosti. OSN oficiálně vzniklo 24. října 1945.[22]

Agentury OSN kladou velký důraz na zavedení systémů včasného varování, jakožto prostředku krátkodobé prevence. Rozvojový program OSN pomáhá ohroženým zemím vypracovat krizové plány a další opatření zvyšující míru jejich připravenosti.[21]

4.1.1 Světová zdravotnická organizace

Světová zdravotnická organizace (dále jen zkratka WHO) je agentura spadající pod systém OSN. WHO sídlí v Ženevě a má celkem 194 členů. Členské státy jsou rozděleny do šesti regionů, které řídí regionální úřadovny. Sídlo Regionální úřadovny WHO pro Evropu se nachází v Kodani. Evropský region WHO čítá 53 států.

Hlavní činnost WHO je formulace zdravotní politiky, odborná pomoc při vypracování národních zdravotnických strategií, sledování indikátorů zdravotního stavu populace, sledování ukazatelů hodnotících zdravotnické systémy jednotlivých států, rozvoj a testování nových technologií a postupů pro kontrolu nemocí, řízení zdravotní péče a konzultační činnost dle potřeb členských států.[23]

4.1.2 Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí

Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí (dále jen zkratka UN-OCHA) je součástí sekretariátu OSN odpovědných za sdružování humanitárních aktérů s cílem zajistit soudržnou reakci na MU.[24]

Posláním UN-OCHA je koordinovat globální reakci na MU s cílem zachránit životy a chránit lidi v humanitárních krizích.[25]

Úlohou UN-OCHA je spojovat humanitární aktéry, aby byla zajištěna soudržná reakce na MU. Hlavní funkcí organizace je mobilizovat a koordinovat účinné humanitární akce ve spolupráci s vnitrostátními a mezinárodními aktéry, obhajovat práva potřebných lidí, podporovat připravenost a prevenci a usnadňovat udržitelná řešení.[26]

UN-OCHA spolupracuje s humanitárními partnery po celém světě na identifikaci nejdůležitějších humanitárních potřeb, plánování reakcí a stanovení rozpočtů potřebných k jejich řešení.

4.1.2.1 *Centrální fond pro reakci na mimořádnou situaci*

UN-OCHA zajišťuje pohotovější, předvídatelnější a strategičtější humanitární financování prostřednictvím vedení Centrálního fondu pro reakci na mimořádné události (dále jen zkratka CERF) a sdružených fondů pro jednotlivé země humanitární pomoci pro humanitární systém. OCHA pomáhá řídit humanitární akce podporou nových, účinnějších mechanismů financování a financování, které reagují na měnící se povahu humanitárních krizí a odrážejí je.[27]

4.1.3 Dětský fond Organizace spojených národů

Dětský fond Organizace spojených národů (dále jen zkratka UNICEF) pracuje ve více než 190 zemích a teritoriích, aby zachránil životy dětí, hájil jejich práva a pomohl jim naplnit jejich potenciál od raného dětství až do dospívání.[28]

Vznikl roku 1946 a jeho práce se řídí Úmluvou o právech dítěte. Ta je celosvětově nejrespektovanější normou o lidských právech vůbec. Činnost UNICEF je založena na názoru, že ochrana a péče o dítě je základním kamenem pokroku lidstva. Usiluje o očkování dětí proti běžným nemocem, a aby se jim a jejich matkám dostalo výživy, kterou potřebují. Brání šíření AIDS mladými lidmi a nakaženým dětem a jejich rodinám poskytují

pomoc. Dále mezi jejich hlavní zájmy patří poskytování dívkám vzdělání a pomáhají při MU a tam, kde jsou děti vystaveny násilí, vykořisťování či zneužívání.

V roce 1965 získala tato organizace Nobelovu cenu míru. Každoročně publikuje Zprávu o situaci dětí ve světě.[22]

4.2 Mezinárodní organizace Evropské unie

Evropská Unie je jedním z největších poskytovatelů HP na světě.

4.2.1 Evropská komise

Evropská komise (dále zkratka EK) je politicky nezávislý, výkonný orgán Evropské Unie (dále jen zkratka EU). Je jediným orgánem Unie, který odpovídá za předkládání návrhů nové evropské legislativy, a je odpovědná za provádění rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady EU.

Vystupuje jménem všech členských států EU v mezinárodních organizacích, zejména v oblasti obchodní politiky a HP. Vyjednává pro EU mezinárodní dohody.[29]

4.2.1.1 *Generální ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci Evropské komise*

Generální ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace HP (dále jen zkratka ECHO) je útvar Evropské komise odpovědný za poskytování HP obětem konfliktů či katastrof, ať už přírodních nebo těch, které způsobil člověk, ve třetích zemích. Jeho posláním je zachraňovat a chránit život, omezovat a předcházet strádání a zajišťovat integritu a důstojnost obyvatel postižených humanitárními krizemi, jak se uvádí v nařízení Rady č. 1257/96. Generální ředitelství ECHO podporuje operace HP neutrálním, nestranným a nediskriminačním způsobem v souladu s mezinárodně dohodnutými humanitárními zásadami a za dodržování mezinárodního humanitárního práva a brání humanitární prostor a zásady, které jsou stále více ohroženy.[31][31]

ECHO zodpovídá za doručení pomoci obětem do postižených oblastí vyžadující humanitární pomoc.

ECHO financuje HP na základě nařízení Rady č. 1257/96 o humanitární pomoci[30], které umožňuje financování operací mimo EU za účelem poskytování pomoci a ochrany lidem postiženým přírodními nebo lidmi způsobenými katastrofami a podobnými MU. ECHO

zasahuje v partnerství s organizacemi, jako jsou nevládní organizace, fondy, programy a specializované agentury OSN, Červený kříž a Červený půlměsíc a specializované agentury zemí EU.[32]

Řídí Evropský mechanismus civilní ochrany (dále jen zkratka EUCPM). ECHO je aktivní v případě katastrof uvnitř i vně EU prostřednictvím EUCPM, jehož cílem je posilovat spolupráci a koordinaci mezi EU a zeměmi EU v oblasti civilní ochrany. Za zvláštních okolností se mohou zapojit i některé země mimo EU.[32]

4.2.2 Koordinační středisko pro mimořádné události

Koordinační středisko pro mimořádné události (dále jen zkratka ERCC) je jádrem EUCPM a koordinuje poskytování pomoci zemím zasaženým katastrofou, jako jsou pomocné položky, odborné znalosti, týmy civilní ochrany a specializované vybavení. Centrum zajišťuje rychlé nasazení nouzové podpory a během přechodného období působí jako koordinační uzel mezi všemi členskými státy EU, šesti dalšími zúčastněnými státy a Spojeným královstvím, postiženou zemí a odborníky na civilní ochranu a HP. Centrum funguje nepřetržitě a na žádost vnitrostátních orgánů nebo orgánu OSN může pomoci kterékoli zemi uvnitř i vně EU postižené závažnou katastrofou.

Dobře koordinovaná reakce na přírodní katastrofy na evropské úrovni může zabránit zdvojování úsilí o pomoc a zajistit, aby pomoc byla přizpůsobena potřebám postižených. Aby se snížilo zatížení přispívajících států, může se ERCC spojit přímo s vnitrostátními orgány civilní ochrany země v nouzi a může také finančně podpořit dodávku týmů a prostředků civilní ochrany postižené zemi.[33]

Posílení koordinace reakce na krize na evropské úrovni

Středisko zajišťuje spolupráci a soudržnost opatření EU na interinstitucionální úrovni a zaměřuje se na koordinační mechanismy s Evropskou službou pro vnější činnost, Radou a členskými státy EU. Působí také jako centrální kontaktní místo 24 hodin 7 dní v týdnu, když je vyvolána klauzule Solidarity. Poskytuje také nouzové komunikační a monitorovací nástroje prostřednictvím Společného pohotovostního komunikačního a informačního systému (dále jen zkratka CECIS), webové výstražné a oznamovací aplikace umožňující výměnu informací v reálném čase.[33]

Evropský fond pro civilní ochranu

Členské státy EU a zúčastněné státy mohou přidělit vnitrostátní zdroje pro reakci na MU do Evropského fondu pro civilní ochranu (dále jen zkratka ECPP) . Tento fond umožňuje lepší plánování a koordinaci reakčních činností na evropské a vnitrostátní úrovni, což znamená rychlejší a spolehlivější reakci EU na katastrofy.[34]

Mimořádná podpora v rámci EU – legislativní rámec

Nařízení (EU) 2016/369 umožňuje EU poskytovat mimořádnou podporu zemím EU postiženým mimořádně závažnými přírodními nebo lidmi způsobenými katastrofami se závažnými dalekosáhlými humanitárními důsledky, jako jsou zemětřesení, záplavy a průmyslové nehody. Tato podpora se použije pouze v případě, že se ukáže, že ostatní nástroje jsou nedostatečné, a má podporovat a doplňovat činnosti postižené země EU.[32][35]

Lisabonská smlouva (Smlouva o EU), která stanovuje, že EU poskytne pomoc a ochranu obětem přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem a za tímto účelem podpoří spolupráci mezi členskými státy (články 196 a 214).[34][36]

Shrnutí kapitoly

Při humanitární pomoci v Íránu se podílela Světová zdravotnická organizace a Dětský fond organizace spojených národů spadající pod Organizaci spojených národů a Evropská unie, která je jedním z největších poskytovatelů humanitární pomoci na světě. Součástí Evropské unie je výkonný orgán Evropská komise. Útvar Evropské komise odpovědný za poskytování humanitární pomoci je Generální ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci. Řídí Evropský mechanismus civilní ochrany, jehož cílem je posilovat spolupráci a koordinaci mezi Evropskou unií a zeměmi Evropské unie v oblasti civilní ochrany.

5 HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE

Humanitární organizace (dále jen zkratka HO) se podílejí na humanitární pomoci. Přínosem humanitárních organizací je efektivita a rychlost prováděné pomoci, možnost dlouhodobého působení na postiženém území a schopnost adresné a prokazatelné humanitární pomoci.[8]

5.1 Úkoly a činnosti humanitárních organizací

Humanitární organizace jsou schopny v případě potřeby plnit následující úkoly a činnosti při pomoci obyvatelstvu postiženému mimořádnou situací:

- pořádat sbírky humanitární pomoci v jeho prospěch,
- provádět a organizovat dopravu materiální pomoci namísto určení,
- poskytovat pomoc při záchranných pracích,
- psychologická pomoc a podpora postiženému obyvatelstvu a záchranným týmům,
- předcházet asociálnímu chování obyvatelstva,
- pomáhat při výdeji prostředků individuální ochrany ve výdejních střediscích, při ukrytí osob v úkrytech, při evakuaci osob v evakuačních a přijímacích střediscích, nástupních a výstupních stanicích a v místech nouzového ubytování,
- pomáhat při realizaci nouzového zásobování, při uklidňování obyvatelstva v případě vzniku složitosti v zásobování, podílet se na potlačování negativních jevů,
- pomáhat při nouzovém ubytování, při sjednocení rodin v místech nouzového ubytování a provádět duchovní a psychologickou pomoc v místech nouzového ubytování,
- pomáhat při výdeji a rozdělování materiální pomoci postiženým,
- pomáhat při přípravě stravy pro postižené a záchranáře, pomáhat při zabezpečení nouzového ubytování pro postižené, na základě vypracovaných a předem schválených havarijních plánů území pracovat v krizových štábech krajů, okresů, měst a obcí,
- aktuálně informovat o potřebách HP na postiženém území, spolupracovat s médii, případně působit mezi obyvatelstvem,
- realizovat pracovní výpomoci na postiženém území a

- organizovat dobrovolnické činnosti, v součinnosti se státními orgány se spolupodílet na pohřbívání mrtvých, jejich identifikaci, materiální, duchovní a psychologické pomoci pozůstalým.[8]

5.2 Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce

V roce 1983 se Liga společností Červeného kříže stala Společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce a poté, v roce 1991, Mezinárodní federací společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce (dále jen zkratka IFRC).

Federace nyní čítá 192 národních společností po celém světě a působí prostřednictvím přibližně 166 tisíc poboček a má téměř 14 milionů dobrovolníků. Jeho jediným účelem je pomáhat lidem v nouzi, bez strachu nebo přízně. Reaguje na katastrofy a připravuje se na ně.[37]

Obrázek 3: Logo IFCS (Zdroj:

<http://www.vektrostock.com/royalty-free-vectors/red-crescent-logo-vectors>)

Správa veřejných věcí

Sekretariát odpovídá za každodenní chod IFRC, rozhodnutí o jeho řízení a politice přijímají řídicí orgány. Tyto orgány definují rámec účelu, politiky, cíle a programy. Poskytují mechanismus odpovědnosti a dodržování předpisů

Valné shromáždění je nejvyšším rozhodovacím orgánem IFRC. Schází se každé dva roky a skládá se ze zástupců všech členských národních společností.

Správní rada jedná s valnou hromadou a schází se dvakrát ročně s pravomocí přijímat určitá rozhodnutí. Správní rada se skládá z prezidenta a viceprezidentů IFRC, zástupců volených členských společností, předsedy finanční komise a předsedy komise mládeže.

IFRC má čtyři ústavní komise. Je to finanční komise, komise mládeže, komise pro dodržování předpisů a mediace a volební komise.[38]

5.2.1 Mezinárodní výbor Červeného kříže

Mezinárodního výboru Červeného kříže (dále jen zkratka ICRC) je nezávislá, neutrální organizace zajišťující humanitární ochranu a pomoc obětem ozbrojených konfliktů a jiných násilných situací.

Činnost ICRC je založena na Ženevských úmluvách z roku 1949, jejich dodatkových protokolech, jejich statutech a statutech Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce a usneseníh mezinárodních konferencí Červeného kříže a Červeného půlměsíce.

Přijímají opatření v reakci na MU a současně podporuje dodržování mezinárodního humanitárního práva a jeho provádění ve vnitrostátním právu.[39]

5.2.1.1 Společnost Červeného půlměsíce v Íránské islámské republice

Společnost Červeného půlměsíce v Íránské islámské republice (dále jen zkratka IRCS) byla založena v roce 1922 pod názvem „Společnost červeného lva a slunce v Íránu“ a byla uznána Mezinárodním výborem Červeného kříže a později byla přijata do Mezinárodní federace Společnosti Červeného kříže a Červeného půlměsíce - původně známé jako Liga společností Červeného kříže.

IRCS je v současné době hlavní HO v Íránu a jedním ze 190 členů Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce.[40]

IRCS je veřejná charitativní organizace, která funguje na domácí i na mezinárodní úrovni podle humanitárních hodnot. Využívá svých cenných zdrojů, kterými jsou dobrovolníci a veřejné příspěvky, na podporu míru a přátelství a na poskytování účinné pomocné služby v důsledku incidentů a krizí, zmírnit lidské utrpení a posílit postiženou komunitu.[41]

Shrnutí kapitoly

Na humanitární pomoci v Íránu se podílela humanitární organizace Společnost Červeného půlměsíce Íránské islámské republiky, která byla uznána Mezinárodním výborem

Červeného kříže a přijata do Mezinárodní federace společnosti Červeného kříže a Červeného půlměsíce.

6 PŘIROZENÉ POVODNĚ

Přirozené povodně jsou přírodní hrozbou hydrometeorologického charakteru.[4] Mají tedy přirozenou příčinu vzniku.

Povodní se podle §64 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon) rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Je to i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním sněhu, nadlimitními dešťovými srážkami nebo chodem ledů.[42]

6.1 Typy přirozených povodní

Přirozené povodně vyskytující se v zájmovém území lze rozdělit do čtyř základních typů.

1. Zimní a jarní povodně způsobené táním sněhové pokrývky, popřípadě v kombinaci s dešťovými srážkami; tyto povodně se vyskytují nejvíce na podhorských tocích a postupují dále i v nižších úsecích větších toků.
2. Letní povodně způsobené dlouhotrvajícími regionálními dešti, vyskytují se zpravidla na všech tocích v zasaženém území, obvykle s výraznými důsledky na středních a větších tocích.
3. Letní povodně jsou způsobené krátkodobými srážkami velké intenzity, i přes 100 mm za několik málo hodin, zasahující poměrně malá území. Mohou se vyskytovat kdekoli na malých tocích a nelze se proti nim prakticky bránit. Mají extrémně rychlý průběh povodně.
4. Zimní povodně jsou způsobené ledovými jevy na tocích i při relativně menších průtocích. Vyskytují se v úsecích náchylných ke vzniku ledových jevů. [43]

6.2 Stupně povodňové aktivity

V České republice jsou rozlišovány tři stupně povodňové aktivity (dále jen zkratka SPA). Úrovně vodních stavů pro dosažení jednotlivých SPA jsou obvykle barevně vyznačena v místě hlásného profilu. [43]

6.2.1 První stupeň povodňové aktivity - Bdělost

SPA 1 se nazývá stavem bdělosti. Nastává při nebezpečí vzniku přirozené povodně, nebo vydáním výstražné informace Českého hydrometeorologického ústavu (dále jen zkratka ČHMÚ) na výskyt povodně na konkrétních tocích. Je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost situaci na vodním toku. Také je potřeba začít s plánováním konkrétních příprav na možný příchod povodně dle povodňových plánů. Barevné vyznačení SPA 1 je zeleně. [44]

6.2.2 Druhý stupeň povodňové aktivity - Pohotovost

SPA 2 je stavem pohotovosti. V místě hlásného profilu je značen žlutou barvou. Vyhláší ho příslušný povodňový orgán ve chvíli, kdy nebezpečí již přerostlo do skutečné povodně, ale ještě nedochází k větším rozlivům a škodám mimo koryto. Vývoj situace se dále pečlivě sleduje, aktivizují se povodňové orgány a další složky povodňové služby, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, podle možnosti se provádějí opatření ke zmírnění průběhu povodně. [44]

6.2.3 Třetí stupeň povodňové aktivity - Ohrožení

SPA 3, tedy stav ohrožení vyhláší příslušný povodňový orgán při bezprostředním nebezpečí nebo při vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území. Provádějí se zabezpečovací práce podle povodňových plánů a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace. Stav ohrožení je značen červenou barvou. [44]

6.3 Ochrana před povodněmi

Ochrana před povodněmi představuje činnosti a opatření vedoucí k předcházení a zvládnutí povodňového rizika v daném ohroženém území. Je zajištěna systematickou prevencí a operativními opatřeními, které se řídí dle zpracovaných povodňových plánů, popřípadě podle krizových plánů. [45]

Z hlediska zajištění ochrany před povodněmi je každá fyzická osoba povinna umožnit vstup, případně vjezd na svou nemovitost těm, kteří řídí, koordinují a provádějí zabezpečovací a záchranné práce. Rovněž, jsou-li vyzváni, i přispět na příkaz povodňových orgánů osobní a věcnou pomocí k ochraně životů a majetku před povodněmi a řídit se příkazy povodňových orgánů. [45]

6.4 Povodňový plán

Je přípravné povodňové opatření, respektive dokument, který obsahuje údaje o způsobu zajištění včasných a spolehlivých informací týkajících se režimu v daném území. Nezbytnou součástí jsou podklady pro organizaci a přípravu zabezpečovacích prací, způsobu zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů. Významným elementem je rovněž definování způsobu zabezpečení hlásné a hlídkové služby, ochrany objektů, včetně přípravy a organizace záchranných prací, zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území. Součástí povodňového plánu jsou i stanovené limity stupňů povodňové aktivity. [45]

Shrnutí kapitoly

Přírozené povodně jsou přírodní hrozbou hydrometeorologického charakteru. Typy přírozených povodní jsou zimní a jarní povodně, letní povodně způsobené dlouhotrvajícími regionálními dešti a letní povodně jsou způsobené krátkodobými srážkami velké intenzity.

Jsou rozlišovány tři stupně povodňové aktivity - první stupeň povodňové aktivity Bdělost, druhý stupeň povodňové aktivity Pohotovost a třetí stupeň povodňové aktivity Ohrožení.

Ochrana před povodněmi představuje činnosti a opatření vedoucí k předcházení a zvládnutí povodňového rizika v daném ohroženém území.

Povodňový plán je přípravné povodňové opatření, které obsahuje údaje o způsobu zajištění včasných a spolehlivých informací týkajících se režimu v daném území.

7 CÍLE A METODY PRÁCE

Cílem bakalářské práce je posoudit podíl humanitární organizace na řešení nouzového stavu. Řešenou problematikou jsou povodně na území Íránu. Povodně postihly téměř celou zemi.

Základní dokumenty, ze kterých bylo při zpracování čerpáno, byly literatura a převážně internetové zdroje.

V praktické části bylo použito grafické zpracování podílu pomoci humanitární organizace. Z dat o pomoci, kterou humanitární organizace Červeného kříže a Červeného půlměsíce distribuovaly do postižených oblastí, byly vytvořeny grafy posuzující podíl jednotlivých forem humanitární pomoci. Týkalo se to hlavně materiální pomoci, jídla, vody, hygienických potřeb a zdravotnických potřeb.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 POVODNĚ V ÍRÁNU – ROK 2019

V důsledku dlouhotrvajících vydatných dešťů došlo v roce 2019 na území Íránu k ničivým povodním. Tyto povodně označují v Íránu za nejhorší za posledních 70 let. [46]

8.1 Povodňová situace

Od 19. března do 29. dubna 2019 zasáhly rozsáhlé záplavy velkou část Íránu. Předcházely tomu tři hlavní vlny deště. [47] 17. března přišla první vlna deště, která způsobila záplavy ve dvou severních provinciích. [48]

Podle Červeného půlměsíce spadlo na severovýchodě Íránu v jednom dni 70 % celoročního množství srážek. [49] V příštích dnech se očekával další silný déšť, který situaci ještě zhoršil.

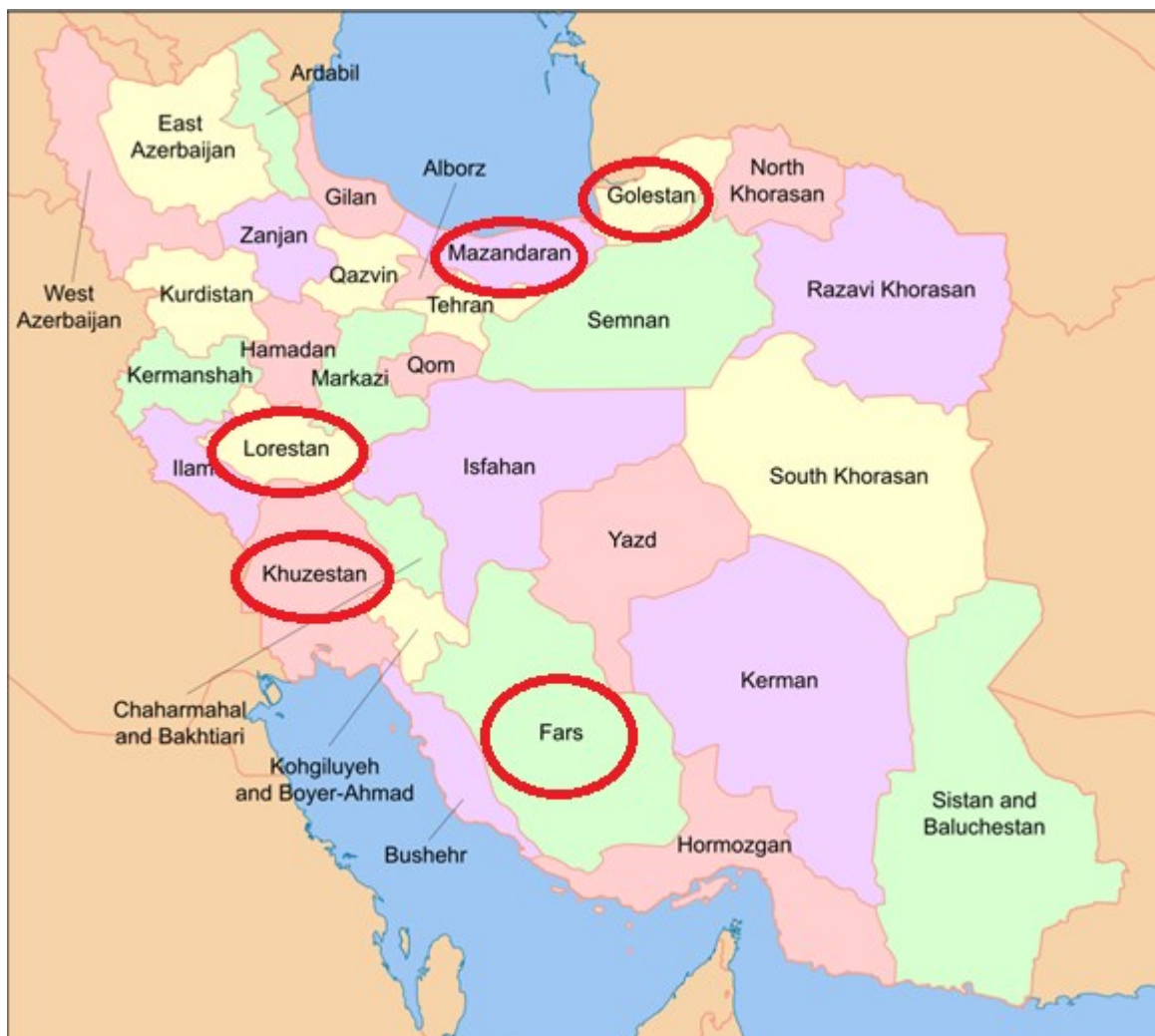
8.1.1 Provincie postižené povodní

Zpočátku zasáhly povodně provincie Golestan a Mazandarán a následně se šířily dále na sever a východ. [50] Došlo k zaplavení 26 provincií z 31 provincií. [48] Nejhůře zasaženými oblastmi je severovýchod a jihozápad země. [51]

Záplavy zasáhly 25. března hlavní město Šíráz v provincii Fars. [52] Během jednoho dne napršelo množství srážek jako za celý měsíc. [51] Záplavy byly hlášeny i z pohraniční oblasti mezi syrským severem obývaným Kurdy a Irákem. Velká voda zasáhla město Pol-e dohtar v provincii Khuzestan. [52] Další zasažené provincie byly již uvedená provincie Fars, Severní Khorasan, Kohkilooyeh va boyerahmad, Kermanshah, Khozestan, Semnan, Ilam a Hamedan. [53] K 1. 4. Byla jihozápadní provincie Lorestan další oblastí zasaženou záplavami. [54]

Podle německé tiskové agentury (dále jen zkratka DPA) jsou nejvíce postiženy provincie Golestan a Mazandaran na severu země, které se se záplavami potýkaly už od 19. března, dále na jihu provincie Fars, Khuzestan a na jihozápadě provincie Lorestan- hlavní město Chorramábád. [55]

Obrázek 4: Mapa Íránu s nejohroženějšími provinciemi podle DPA (Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Administrativn%C3%AD_d%C4%9Blen%C3%AD_%C3%8Dr%C3%A1nu#/media/Soubor:Map_of_Iran_with_province_names_and_neighboring_land.svg)

8.1.2 Úmrtí/zranění

Do 25. března podle šéfa organizace pro nouzové situace zemřelo 17 lidí a dalších 74 utrpělo zranění. Íránská televize mluvila o jedenácti obětech. [52] V provincii Golestánu je postiženo až 56 000 lidí a další stovky v Mázandaránu.[55] Počet obětí bylo 47 osob v provinciích Fars, Golestan, Mazandaran, Severní Khorasan, Kohkilooyeh va boyerahmad, Kermanshah, Khozestan, Semnan, Ilam a Hamedan. [53]

Do 1. dubna zemřelo 62 osob a desítky tisíc lidí zůstávají bez domova. [51] Podle posledních zpráv Ministerstva vnitra Íránu si tyto povodně vyžádaly 76 mrtvých, 300 000

vysídlených a 16 300 000 zasažených obyvatel. [56] V provizorním ubytování je 220 tisíc lidí. [56]

Více než 500 tisíc osob se ocitlo bez domova, v mnoha případech trvale, a bylo přes 1 100 raněných.[56] Mrtvých bylo více než sedmdesát.[46] Podle údajů z Červeného kříže to bylo nejméně 78 mrtvých osob a více než 1 136 zraněných osob.[59]

8.1.3 Škody

Povodně se střídaly mezi severem, západem a jihozápadem země. Hraniční přechod Semalka byl 25. března uzavřen, protože dva pontonové mosty přes řeku Tigris se nedaly použít. [52] Velká voda zasáhla podle posledních zpráv město Pol-e dohtar v provincii Lorestan, kde musely být uzavřeny silnice. Proud strhnul některé mosty.[52] Voda zablokovala 80 silnic mezi městy a vesnicemi. V provinciích Ílám a Lorestán byla přerušena elektřina i telefonní spojení.[49] Podle britského Guardianu voda zničila přes osmdesát mostů a bylo hlášeno na čtyři sta případů sesuvu půdy.[51]

Přeteklo několik velkých přehrad, zejména v provincii Khuzestan a Golestan.[47] Do 7. dubna bylo zaplaveno 1 900 měst a vesnic po celé zemi.[60] Deště a povodně zasáhly do 15. dubna více jak 2 000 měst a obcí v celé zemi. Některé vesnice voda v podstatě spláchla.[46]

Zaplavené ulice a poničené stavby - došlo k úplnému zničení více než 200 000 budov, z toho 6 000 škol.[56] V provincii Lorestán to bylo 55 škol a v provincii Golestan 22 škol.[61] Bylo odhadnuto, že při povodních bylo zničeno přes 25 tisíc domů.[46] Škody byly vyčísleny na čtyři miliardy dolarů.[56] Škody v zemědělském sektoru byly vyčísleny na stovky miliónů.[60]

8.1.4 Záchranné akce a varování

Varování

Meteorologická organizace Íránu varovala před deštěm, silnými větry, záplavami a přetékajícími řekami v řadě provincií, včetně Khuzestanu, Ilamu, Kemanshahu, Kurdistanu a Chahamahala Bakhtiari. Úředníci varovali obyvatele, aby necestovali v západních a jihozápadních provinciích a zůstali daleko od oblastí postižených povodněmi. V případě cest do těchto oblastí byli ostražiti.[54]

Podle amerických novin The New York Times íránské úřady zakázaly zahraničním novinářům navštěvovat nejhůře postižené oblasti.[51]

Vláda

Dne 19. 3. íránský prezident Hasan Rouhani vyzval úřady v zasažených provinciích, aby byly ve stavu nejvyšší pohotovosti. Viceprezident Ashag Jahangii svolal krizové zasedání vlády.[62]

Vláda vyšetřovala místní zprávy o nedostatku zmírňujících opatření ze strany vodohospodářských orgánů. Nejhůře postižené oblasti v provincii Golestan byly města Aq Qala a Gonbad Kavous a jejich okolních vesnicích.[62]

25. 3. vydal prezident a vláda zákaz všech charitativních organizací třetím stranám. Žádali, aby pomohly při povodních a veškeré dary musely být poskytnuty přímo íránské vládě.[63]

Íránský duchovní vůdce ajatolláh Alí Chameneí povolil využít speciální fond k nápravě škod, které v zemi způsobily nedávné povodně. O život při nich na severu a západě přišlo 76 lidí a materiální škody se odhadují na 2,5 miliardy dolarů.[64] Fond byl založen v roce 2000 a ukládají se do něj íránské zahraniční příjmy. Je v něm podle zdrojů agentury Reuters kolem 92 miliard dolarů. O uvolnění peněz Chameneího minulý týden požádal prezident Hasan Rouhani.[64]

Záchranné akce

Záchranné akce se rozbíhaly jen pomalu.[49] Íránský nejvyšší vůdce Sajjid Ali Chameneí 23. 3. vyzval civilní a ozbrojené síly Íránské islámské republiky, aby se podíleli na záchranných akcích.[63] Byly mobilizovány od 24. 3. Do míst zasažených povodní odcestovali íránský největší vůdce, viceprezident Ashaq Jahangii, s několika ministry a veliteli armády.[65]

Na pomoc záchranářům byla povolána armáda a revoluční gardy. Hasiči a týmy Červeného půlměsíce byly přetíženy. Kvůli nepříznivému počasí bylo zrušeno několik vnitrostátních letů.[62] V západní provincii Lorestan povolali vojáky, aby odvedli lidi, kteří neuposlechli výzvu k evakuaci, do evakuačních táborů.[49]

Íránský duchovní vyzval Íránce, aby pomáhali ve dvou severních provinciích Golestan a Mazandaran. Do zasažených oblastí byla povolána armáda. V Golestanu bylo postiženo 56 tisíc lidí, další stovky pak v Mazandaranu.[52] Úsilí o pomoc, včetně čištění od suti,

odklonění vody, stavění hrází a distribuce dodávek potravin a potřebné materiální pomoci, prováděli místní komunity, vojáci a dobrovolníci.[66]

Z mnoha regionů neustále žádali vrtulníky, aby bylo možné se dostat k místům odříznutým od světa. Podle íránských státních sdělovacích prostředků bylo do záchranných operací zapojeno několik desítek vrtulníků armády a Červeného půlměsíce.[49]

Podle údajů poskytnutých Červeným půlměsícem více než 11 000 jejich humanitárních pracovníků oslovilo více než 192 000 lidí po celé zemi s péčí o záchranu života a podporou.[67]

Polní nemocnice Shahid Shoushtan patří k pozemním silám Íránské islámské gardy (dále jen zkratka IRGC) a v Aqqalle, Siminshahr a Golmishan byly zřízeny specializované nemocnice námořnictva IRGC. Bylo vyléčeno asi 78 328 zraněných lidí. V inženýrském sektoru postavila brigáda 45 techniků IRGC 20 mostů na cestě mezi Gomishanem a Bandar Turkmen za méně než 60 hodin.

Dne 9. 4. se vydal dobrovolnický tým s 90 vyškolenými záchranáři z provincie Západní Azerbajždan do oblastí postižených povodní.

Evakuace

Existovalo riziko dalších záplav z přehrady Karkhek v provincie Khuzestan. Bylo evakuováno šest měst a 210 vesnic, z nichž 61 bylo zaplaveno.[61] Bylo evakuováno několik desítek tisíc lidí a guvernér provincie Khuzestan řekl, že v evakuační pohotovosti jsou dvě města o 140 tisících obyvatelích.[49]

Dobrovolníci a zaměstnanci Červeného půlměsíce evakuovali stovky lidí do bezpečí a distribuovali jídlo a předměty, jako jsou stany, příkrývky a zdravotnické soupravy, pro desítek tisíc lidí.[67]

Tým humanitární organizace také pomohl s evakuací šesti set obyvatel.[51] Jako bezpečnostní opatření bylo přerušeno napájení v několika oblastech. Z odhadovaných 60 000 vysídlených osob většina zůstává u příbuzných v okolních vesnicích. Nejméně 10 000 lidí je poskytována pomoc nouzového přístřeší na stadionech, výstavních plochách, školách a dalších velkých veřejných zařízeních poskytovaných IRCS.[62]

8.1.5 Příčiny povodní

Podle zprávy Aljazeera nedávné povodně vyvstaly ze změny klimatu a globálního oteplování. Vedoucí iránské meteorologické služby uvedl, že desetiletí trvající sucha povodeň nevyřešila.[66]

Podle údajů NASA byla za rekordní povodeň v přelomu března a dubna 2019 v Íránu zjištěna atmosférická řeka (dále jen zkratka AR) s názvem AR Dena.[68] Tato vzácná AR zahájila svou dlouhou cestu - 9 000 km od Atlantického oceánu a cestoval napříč severní Afrikou před svým konečným zemním pádem za pohoří Zagros. Vodní doprava AR Dena odpovídala více než 150-ti násobku souhrnného toku čtyř hlavních řek v regionu – Tigris, Eufrat, Karun a Karkheh.[68]

9 MEZINÁRODNÍ POMOC

Podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU, o mechanismu Unie v oblasti civilní ochrany, by měl mechanismus Unie zahrnovat obecný politický rámec pro opatření Unie v oblasti prevence rizik katastrof, zaměřený na dosažení vyšší úrovně ochrany a odolnosti proti katastrofám prevencí nebo omezením jejich účinků a podporou kultury prevence.[69]

Všechny země na světě i OSN a její agentury nebo příslušná mezinárodní organizace, mohou požádat o pomoc mechanismus civilní ochrany EU.[34]

Hlavním cílem mechanismu je zefektivnit systémy pro prevenci katastrof uvnitř i vně EU, připravit se a reagovat na ni.[32]

EUCPM má středisko pro koordinaci odezvy na mimořádné události, které pracuje non stop a koordinuje operace. Má kapacitu pro odezvu na MU („dobrovolný sdružený fond“), který spojuje řadu podpůrných týmů, odborníků a vybavení, které jsou v pohotovosti v zemích EU, v nichž mají základnu. I když se zaměřuje na ochranu lidí, pokrývá rovněž životní prostředí a majetek včetně přírodního dědictví.[32]

9.1 Pomoc Evropské Unie

Na základě žádosti o pomoc prostřednictvím EUCPM mobilizuje ERCC pomoc nebo odbornost. ERCC monitoruje události po celém světě a zajišťuje rychlé nasazení nouzové podpory prostřednictvím přímého spojení s vnitrostátními orgány civilní ochrany. Specializované týmy a vybavení, jako jsou lesní hasičské letouny, pátrací a záchranné práce, a lékařské týmy mohou být mobilizovány v krátkém čase pro nasazení v Evropě i mimo ni.

V případě HP sdílí oddělení Evropské komise pro civilní ochranu a HP pravomoc s členskými státy EU a společně jsou jedním z předních světových humanitárních dárců. Pokud jde o civilní ochranu, EU přebírá podpůrnou roli a koordinuje dobrovolné příspěvky věcné pomoci ze zemí, které se účastní mechanismu civilní ochrany EU.[70]

Dne 5. dubna 2019 se na půdě Střediska pro koordinaci odezvy na mimořádné události v Bruselu sešli zástupci EK a Íránského zastupitelského úřadu. Írán požádal prostřednictvím ERCC o humanitární pomoc státy EU.[71] Po projednání situace byl dne 8. dubna 2019 aktivován EUCPM.[56]

Írán nejvíce potřeboval hlavně materiál pro postižené obyvatelstvo a techniku pro likvidaci následků povodní.[72] Íránské úřady žádaly o zdravotnické a hygienické vybavení, zásobování pitnou vodou, vybavení pro ukrytí a další věcné prostředky.[56] Požadavky se týkaly i vybavení pro bezprostřední pomoc pro obyvatelstvo a techniky pro likvidaci následků povodní.[56]

Program Copernicus

Dne 9. dubna 2019 byl aktivován satelitní systém Copernicus pro postižená území provincie Khuzestan.[56] Satelitní mapy vytvořené Službou krizového řízení Copernicus podporují operace civilní ochrany. Program Copernicus poskytuje včasné a přesné geoprostorové informace, které jsou užitečné pro vymezení postižených oblastí a plánování operací na pomoc při katastrofách.[34] Íránská vesmírná agentura obdržela 14 snímků, které pomohly při koordinaci záchranných operací. Celkově poskytla EK Íránu na odezvu finance ve výši 1 200 000 eur.[56]

Veškerá žádaná pomoc byla Íránem přijata a neprodleně doručena do postižených oblastí. Dne 23. dubna 2019 byl do Teheránu nasazen styčný důstojník ERCC, aby koordinoval přijetí pomoci. EK zvažovalo poskytnutí dlouhodobé asistence Íránu na fázi obnovy.[56]

9.2 Humanitární pomoc státu Evropské Unie

O HP byly požádány státy Evropské Unie.

9.2.1 Pomoc České republiky

Česká republika (dále jen zkratka ČR) poskytuje do zahraničí humanitární pomoc na bilaterální úrovni nebo prostřednictvím mezinárodních organizací. Kontaktním místem ČR pro mezinárodní organizace je operační a informační středisko Ministerstva vnitra – generální ředitelství hasičského záchranného sboru ČR (dále jen zkratka MV – GŘ HZS ČR).[73]

Na základě rozhodnutí ministra vnitra ve spolupráci s ministerstvem zahraničních věcí o poskytnutí humanitární pomoci Íránu byla na GŘ HZS ČR započata práce s cílem v co nejkratší době realizovat tuto pomoc.[75]

Podle požadavků íránské vlády vypsaly pracovní skupiny pro koordinaci humanitární pomoci pod vedením řídicího důstojníka Ministerstva vnitra GŘ HZS ČR nabízené komodity. Ve spolupráci s 24. základnou dopravního letectva v Praze Kbělich

byla naplánována přeprava materiální humanitární pomoci do Teheránu, pomocí armádního letounu CASA C-295 M určeného pro leteckou přepravu nákladů i osob. Do letounu byla naložena materiální humanitární pomoci o celkové hmotnosti 3,8 tuny.[73] Za asistence vojáků bylo naloženo celkem 16 palet s materiálem ze Skladovacího a opravárenského zařízení Hasičského záchranného sboru ČR.[75]

Materiál byl připraven na Národní základně humanitární pomoci ve Zbirohu, která je využívána za účelem příjmu humanitární pomoci ze zahraničí i za účelem organizace materiální pomoci do zahraničí, za které je odpovědné Ministerstvo vnitra-GŘ HZS ČR dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.[76]

Pomoc byla vyskladněna a předána na letišti v Teheránu ještě téhož dne ve večerních hodinách za účasti vedoucího zastupitelského úřadu. Pomoc byla věnována Íránskému Společenství Červeného Půlměsíce a následně poskytnuta obyvatelstvu, které bylo přímo zasaženo povodněmi v provinciích Lorestan a Khuzestan. Celková cena materiální humanitární pomoci nepřesáhla 2 miliony Kč, včetně nákladů na dopravu.[73]

Česká republika nabídla materiální pomoc ve formě stanů, spacích pytlů, přikrývek, elektrocentrál a kalových čerpadel. Konkrétně to bylo 16 ks elektrocentrál, 16 ks kalových čerpadel, 480 ks přikrývek, 96 ks spacích pytlů s vložkou a 16 stanů.[75]

Pro pomoc postižené zemi uvolnilo Ministerstvo zahraničních věcí finanční prostředky z rezervy na humanitární pomoc ve výši 5 mil. Kč.[73]

9.2.2 Pomoc dalších států Evropské Unie

Dalšími členskými státy Evropy, které také nabídly Íránu pomoc, byly Rakousko, Francie, Itálie a Slovensko.[75]

Francie poslala na pomoc kuchyňské sety, pokrývky, vodní čerpadla a voděodolné stany. Itálie se podílela na pomoci posláním elektrocentrál, stanů, člunů, hygienického vybavení, matrací, ložního prádla, kanystrů, nádrží na vodu, solárních lamp, pokrývek, antimalarik a léky na cholera. Rakousko přispělo vodními čerpadly, přístroji na odčerpávání bahna, pokrývkami a hygienickým vybavením. Slovensko zaslalo pokrývky, stany, kuchyňské sety, čerpadla, elektrocentrály, termosky, obuv do vody a nepromokavé pláště.[56]

9.2.3 Pomoc Pákistánu

Pákistánská Národní organizace pro správu katastrof, na příkaz předsedy vlády Imran Chán, poslala na pomoc do Íránu 32 tun zboží. Zásilka obsahovala 500 stanů, 3 300 přikrývek a pohotovostních lékařských souprav. Zboží bylo distribuováno pomocí dvou letadel C-130.[77]

Pomoc WHO a UNICEF

S cílem pomoci lidem, kteří byli zasaženi silnou záplavou v Íránu, WHO 10. 4. poskytla důležité zdravotní potřeby.[78] S Teheránem spolupracuje i UNICEF.[51]

10 HUMANITARNÍ ORGANIZACE ČERVENÉHO KŘÍŽE A ČERVENÉHO PŮLMĚSÍCE A JEJÍ ČINNOSTI

1. Záchranné práce

Provádějí záchranné operace na pomoc obětem různých katastrof na vnitrostátní i mezinárodní úrovni. Posilují a rozvíjejí záchranné sítě ve všech pobočkách v provinciích. Rozvíjejí týmy čichacích psů, pátrací a záchranné akce za využití horských, námořních, leteckých a záchranných prostředků, telekomunikaci s využitím VHF, HF a satelitními systémy.

2. Distribuce pomoci a poskytování dočasných úkrytů

Poskytují výcvikové služby pro pomocné a záchranné týmy v hlavních odpovědných oblastech, jako jsou pátrání a záchrana postižených osob, služby první pomoci, evakuace zraněných do lékařských středisek, poskytování dočasných úkrytů pro pozůstalé a distribuce potravin a nepotravinářské zboží mezi chráněnými lidmi.

3. Prostředky určené k záchranným pracím a zřizování skladů pro humanitární pomoc

Snaží se zvyšovat zdroje v oblasti silničních reliéfů, skladů, stálých a mobilních reliéfních stanovišť, pobřežních, námořních a horských reliéfních a záchranných stanovišť, pomocných vrtulníků a lehkých a těžkých záchranných vozidel, aby lépe zvládali rostoucí počet a velikost katastrof v zemi.

4. Zřízení střediska pro pomoc a záchranu.[79]

Připravenost na katastrofu

Jsou opatření přijatá k přípravě na katastrofy a ke snížení jejich dopadu. To znamená předvídat katastrofy a předcházet katastrofám, zmírňovat jejich dopad na zranitelné skupiny obyvatelstva a reagovat na jejich důsledky a účinně je řešit.

Připravenost na katastrofy poskytuje platformu pro navrhování účinného, realistického a koordinovaného plánování, snižuje duplicitu úsilí a zvyšuje celkovou účinnost národních společností, členů domácností a členů komunity, připravenosti na katastrofy a úsilí o její realizaci. Činnosti zaměřené na připravenost na katastrofy spojené s opatřeními ke snížení rizika mohou zabránit velkým škodám vzniklých během katastrof a vést k záchraně životů

a obživy obyvatel. To umožní postižené populaci vrátit se do normálního života v krátkém časovém období.

Připravenost na katastrofy je nepřetržitý a integrovaný proces, který je výsledkem celé řady činností a zdrojů na snižování rizik. Vyžaduje to příspěvky mnoha různých oblastí - od školení a logistiky, přes zdravotní péči, zotavení, obživu až po institucionální rozvoj.[80]

Humanitární logistika

Základním úkolem humanitární logistiky je získávání a dodávání požadovaných dodávek a služeb v místech a časech jejich potřeby. Bezprostředně po jakékoli katastrofě zahrnují tyto zásoby položky, které jsou životně důležité pro přežití, a to jídlo, voda, dočasné útočiště a lékařské ošetření.

Oddělení logistiky, nákupu a řízení dodavatelského řetězce (dále jen zkratka LPSCM) IFRC je uznávaným poskytovatelem humanitárních logistických služeb. Klíčovým posláním LPSCM je podpora hlavní činnosti sítě Červeného kříže, která prostřednictvím 190 členských národních společností každoročně osloví 150 milionů lidí. LPSCM také poskytuje tyto služby na neziskovém základě třetím stranám v humanitárním sektoru a vládám.[81]

Nouzový fond pro pomoc při katastrofách

Nouzový fond pro pomoc při katastrofách (dále jen zkratka DREF) byl založen IFRC v roce 1985, aby poskytl okamžitou finanční podporu národním společnostem Červeného kříže a Červeného půlměsíce.

DREF je k dispozici všem 190 členským národním společnostem IFRC. Všechny žádosti o přidělení DREF jsou přezkoumávány případ od případu. Peníze lze autorizovat a uvolnit do 24 hodin.

Nouzový fond pro pomoc při katastrofách zajišťuje rychlou a účinnou reakci na mimořádné situace a krizové stavy.

Na podporu menších mimořádných událostí nebo katastrof nebo poskytnutí počátečního financování před zahájením nouzových výzev pro velké katastrofy přidělí sekretariát IFRC granty DREF národním společnostem na podporu jejich operací.[82]

Mezinárodní spolupráce a komunikace

Rozvíjejí vztahy a spolupracují s IFRC, ICRC, s různými národními společnostmi Červeného kříže a Červeného půlměsíce, mezinárodními organizacemi a specializovanými agenturami OSN v řadě humanitárních organizací a uzavírají dohody o spolupráci.

Spolupracují s mezinárodními organizacemi při realizaci mezinárodních projektů po katastrofě ve prospěch postižených v mimořádných situacích.

Snaží se zajistit optimální spolupráci s národními společnostmi Červeného kříže a Červeného půlměsíce a s cílem usnadnit účast dobrovolníků a zaměstnanců na výcvikových seminářích a kurzech IRCS v Íránu.[83]

11 POSOUZENÍ PODÍLU HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE ČERVENÉHO KŘÍŽE A ČERVENÉHO PŮLMĚSÍCE

Na zasažených územích se ocitlo více jak 12 milionů povodněmi postižených obyvatel.[73] Mezinárodní federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce odhadla, že v Íránu je až dva miliony obyvatel vyžadující HP, teda každý 40-tý člověk v Íránu.[56]

V prvních 48 hodinách nasadil Íránský ČP do terénu 138 týmů s 550 členy a v dalších dnech počty jeho příslušníků v terénu stouply na 1 300. V prvních třech dnech poskytli záchranné a humanitární služby 11 000 lidem postižených povodněmi. K evakuaci využili 6 helikoptér.[84]

Íránský Červený půlměsíc si stěžoval, že americké sankce brání výběru mezinárodní pomoci, aby pomohly reagovat na katastrofální povodně. Navzdory diplomatické roztržce se mezinárodní pomoc do Íránu částečně dostala. Asi jedenácti tisícům pracovníků se podle Mezinárodního červeného kříže, jehož součástí je íránský Červený půlměsíc, podařilo dostat k necelým 200 tisícům lidí.[51]

Do 3. dubna poskytlo 11 000 příslušníků Íránského ČP pomoc 192 000 lidem – od záchrany života, evakuaci do bezpečí, poskytnutí potravin a vody, příkrývek a zdravotních potřeb. Íránský červený půlměsíc v reakci na tuto operaci vyprazdňoval své sklady, distribuoval obrovské množství stanů, příkrývek, plastových fólií, dalších nouzových komodit a obrovské množství potravin.[85]

Do humanitární reakce se zapojilo více než 18 000 humanitárních pracovníků Červeného půlměsíce - většina z nich dobrovolníků. Sedmnáct vrtulníků Červeného půlměsíce spolu se 41 loděmi bylo použito k záchraně lidí uvězněných v stoupajících vodách. Celkově bylo prostřednictvím služeb Červeného půlměsíce osloveno více než 457 000 lidí, včetně asi 239 000 lidí, kterým bylo poskytnuto dočasné útočiště.[86]

11.1 Pomoc v ohrožených provinciích

V následujícím textu je uvedena humanitární pomoc poskytnutá humanitární organizací Červeným křížem a Červeným půlměsícem v pěti ohrožených provinciích – v provinciích Lorestan, Ilam, Golestan, Mazandaran a Khuzestan.

11.1.1 Provincie Lorestan

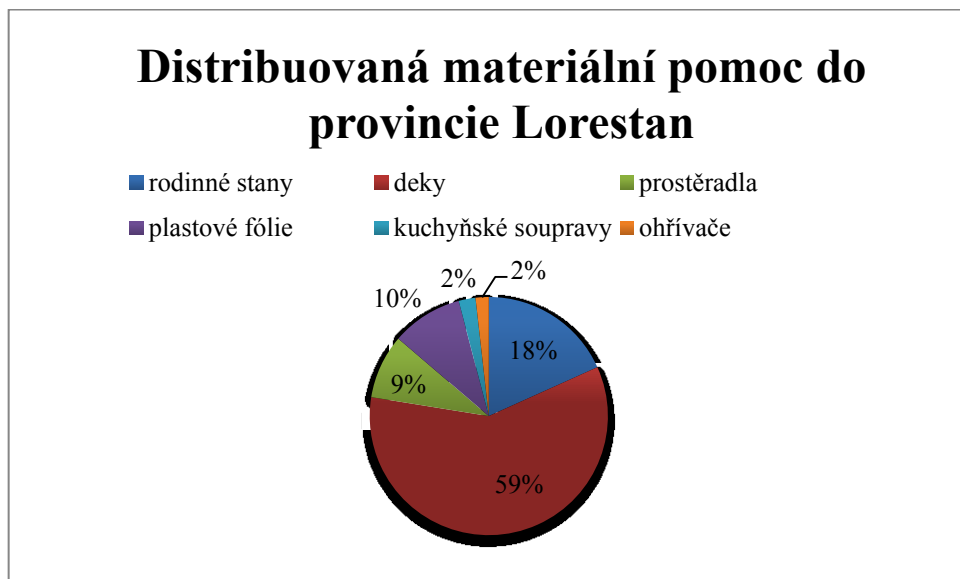
V provincii Lorestan byly způsobeny škody ve 32 městech a vesnicích a byly poškozeny hornaté silnice. Operační týmy IRCS okamžitě poskytly pomocné služby a pomohly

19 526 lidem a poskytly 11 180 lidí přístřeší v dočasných táborech. V této operaci působilo 168 operačních týmů, z toho 758 pomocných pracovníků. Do operace bylo zapojeno 72 záchranných vozidel. Z 458 domů byla vypumpována voda a bylo uvolněno 1 311 vozidel uvězněných ve vodě. V provincii bylo do pomocných operací zapojeno 6 vrtulníků.

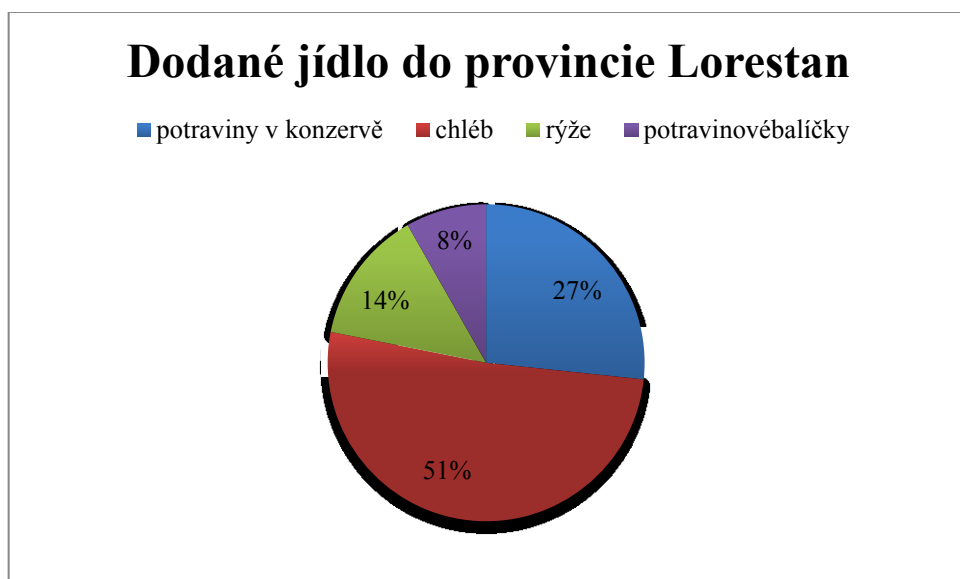
Íránská reakce červeného půlměsíce distribuovala potraviny a předměty. Týkalo se to rodinných stanů, dek, prostěradel, plastových fólií, kuchyňských souprav, minerálních vod, potravin v konzervě, chleba, rýže, ohřívačů a potravinových balíčků.[87] Podrobné informace o počtu jednotlivých položek pomoci jsou uvedeny v tabulce 2.

Distribuovaná pomoc do provincie Lorestan		
Druhy pomoci	Konkrétní materiál	Počet jednotek
Materiální pomoc	rodinné stany	2 420 ks
	deky	7 850 ks
	prostěradla	1 155 ks
	plastová fólie	1 280 kg
	kuchyňské soupravy	303 sad
	ohřívače	236 ks
Jídlo	potraviny v konzervě	15 222 plechovek
	chléb	29 350 bochníků
	rýže	7 780 kg
	potravinové balíčky	4 700 balení
Voda	minerální voda	27 683 lahví

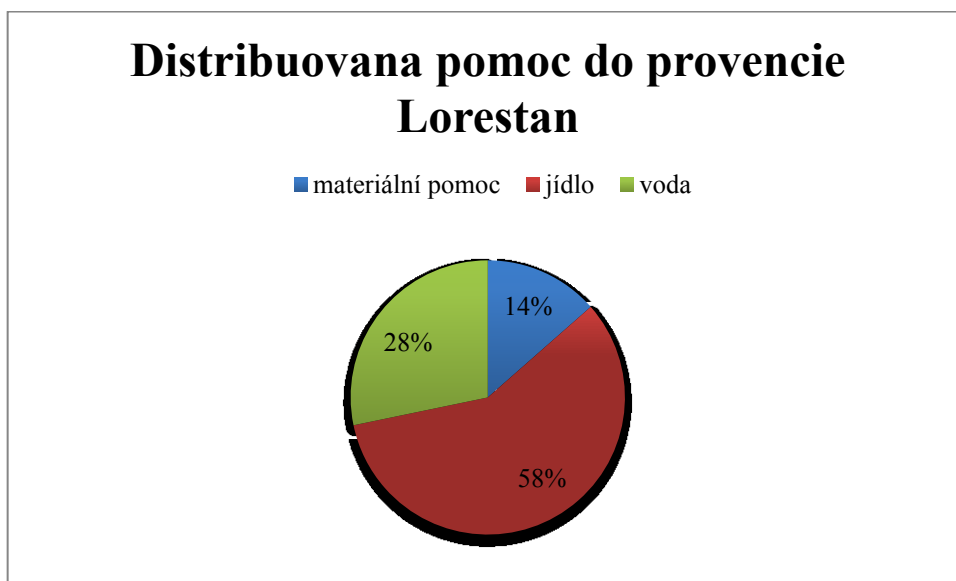
Tabulka 2: Distribuovaná pomoc v provincii Lorestan (Zdroj dat: IRCS)

Graf 1: Distribuovaná materiální pomoc do provincie Lorestan
(Zdroj: vlastní)

Graf 2: Dodané jídlo do provincie Lorestan (Zdroj: vlastní)

Graf 3: Distribuovaná pomoc do provincie Lorestan (Zdroj: vlastní)

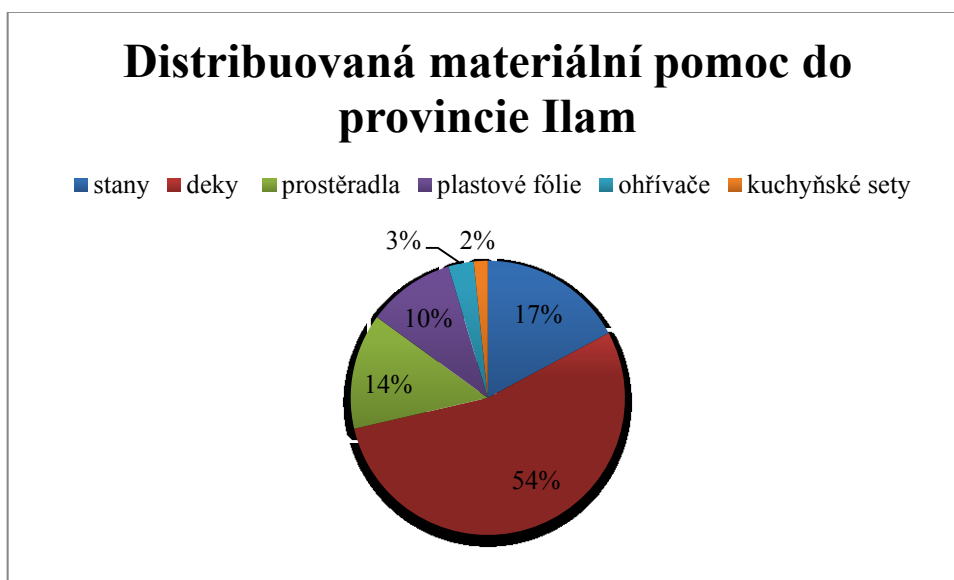
11.1.2 Provincie Ilam

Povodeň nastala v západní části země v provincii Ilam. Postihla 11 měst a vesnic. Byly poničeny horské silnice. Pomocné týmy okamžitě reagovaly a poskytly pomoc postiženému obyvatelstvu. Voda byla vypumpována ze 103 domů a pro postižené povodní bylo zřízeno 8 dočasných táborů. Do záchranných akcí se zapojilo 32 operačních týmů, což bylo 150 humanitárních pracovníků. Provincie obdržela materiální pomoc a jídlo, byly to stany, deky, prostěradla, plastové fólie, ohřívače, kuchyňské sady, chleba a potravinové balíčky.[87] Konkrétní počty pomoci uvedeny v tabulce 3 na další straně.

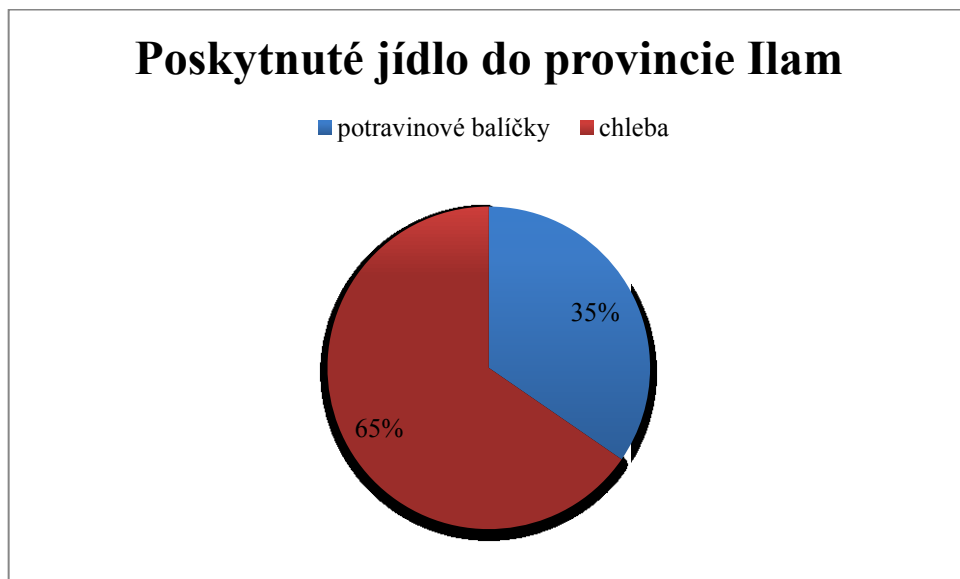

Distribuovaná pomoc do provincie Ilam		
Druhy pomoci	Konkrétní pomoc	Počet jednotek
Materiální pomoc	stany	637 ks
	deky	2 011 ks
	prostěradla	506 ks
	plastová fólie	384 kg
	ohřívače	111 ks
	kuchyňské sety	61 sad
Jídlo	potravinové balíčky	1958 balené
	chleba	3700 bochníků

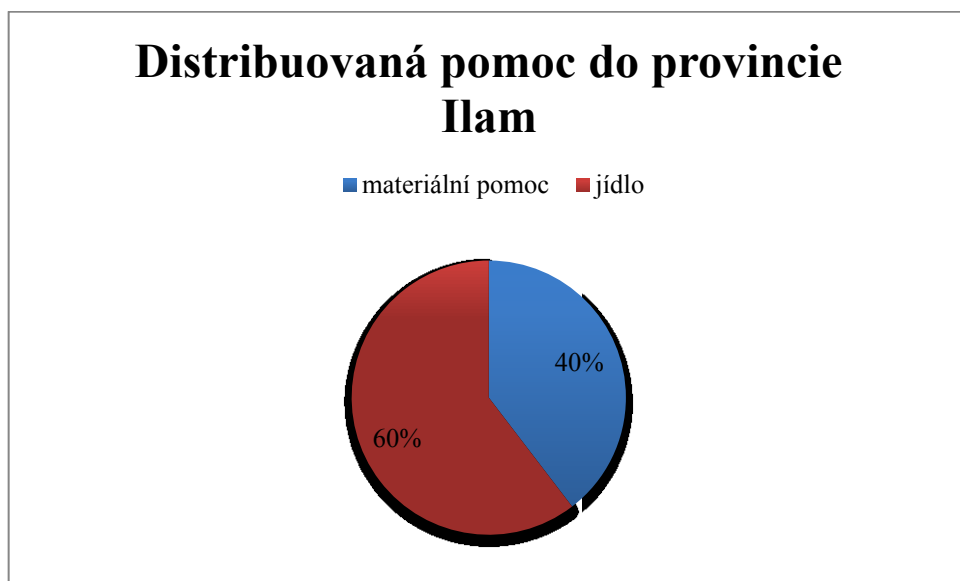
Tabulka 3: Distribuovaná pomoc do provincie Ilam (Zdroj dat: IRCS)

Graf 4: Distribuovaná materiální pomoc do provincie Ilam (Zdroj: vlastní)

Graf 5: Poskytnuté jídlo do provincie Ilam (Zdroj: vlastní)

Graf 6: Distribuovaná pomoc do provincie Ilam (Zdroj: vlastní)

11.1.3 Provincie Golestan

Bleskové povodně následované vánicí, které zasáhly provincii Golestan v severní části země vedla k těžkým škodám. Íránský červený půlměsíc - Nouzové operační středisko vyhlásilo včasné varování na základě meteorologického alarmu.

Povodní bylo postiženo 10 větších měst, 124 měst a vesnic. Poničeny byly i silnice. Podle úředníků bylo povodní zasaženo 62 359 lidí a 58 027 lidí bylo převezeno do improvizovaného nouzového přístřeší. 15 907 zraněných lidí bylo zachráněno. 32 zraněných lidí převezli do zdravotních středisek a z toho 9 zraněných osob muselo být transportováno vrtulníky. Pro přepravu bylo nasazeno dalších 6 pomocných vrtulníků, aby dopravily více než 288 kg potravin a další materiální a osobní pomoc během 218-ti letových hodin.

Práce IRCS:

- zřízení nouzového útočiště a táborů pro zásobování potravinami s kapacitou 10 000 lidí,
- čerpání povodňové vody a jímka z 10 255 domů a
- bylo uvolněno 289 vozidel.

Distribuovanými položkami byly potravinové balíčky, rodinné stany, deky, prostěradla, plastové fólie, ohřívače, hygienické soupravy, kuchyňské sety, potraviny v konzervách, chléb, minerální voda, rýže, olej, sušenky, cukr, balené potraviny, boty a lopaty. K jednotlivým položkám pomoci jsou uvedeny konkrétní počty v tabulce 4 (viz. str. 58)

Pracovalo 953 operačních týmů. Zapojilo se 4 347 pracovníků. Do terénu bylo nasezeno 1 596 humanitárních pracovníků.

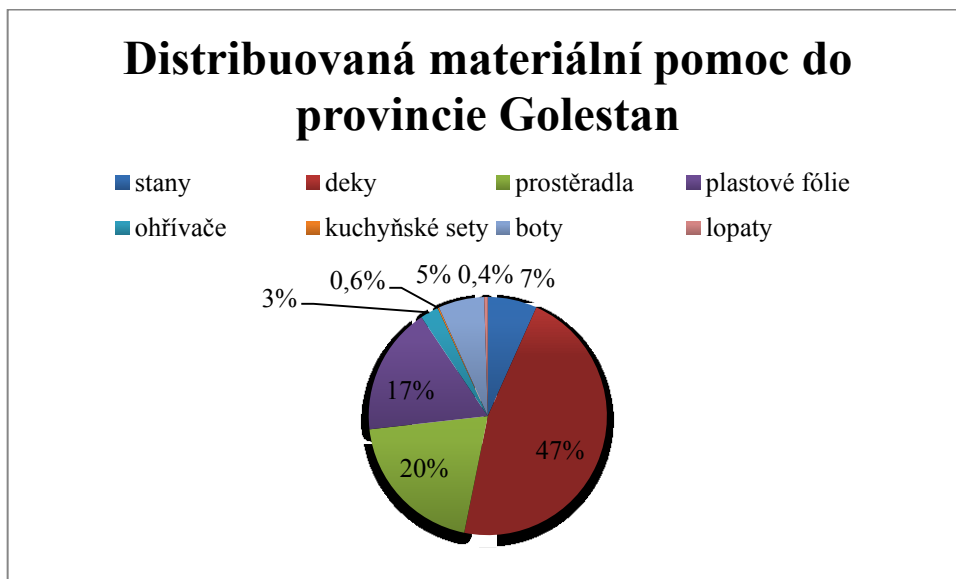
Při záchranných akcích byla použita záchranná a pomocná vozidla, bylo to 83 sanitek, 12 záchranných vozidel, 461 vozidel, 80 těžkých nákladních vozidel, 23 záchranných člunů a 6 již výše uvedených vrtulníků. Voda byla čerpána z 231 domů.[87]

Základní zdravotnická jednotka (dále jen zkratka BHCU) je zdravotní péče v nouzových stavech a v krizových situacích.[88] Při této záchranné operaci se podílelo 129 lékařů a zdravotních sester, 97 porodních asistentek, 23 psychologů, 13 odborníků na životní prostředí a 9 odborníků na výživu. Lékařská pomoc byla poskytnuta 2 381 lidem, zdravotní péči od sester potřebovalo 499 lidí a porodní asistentky pomohly na svět 90 dětem. Psychologická pomoc byla poskytnuta 392 lidem.[87]

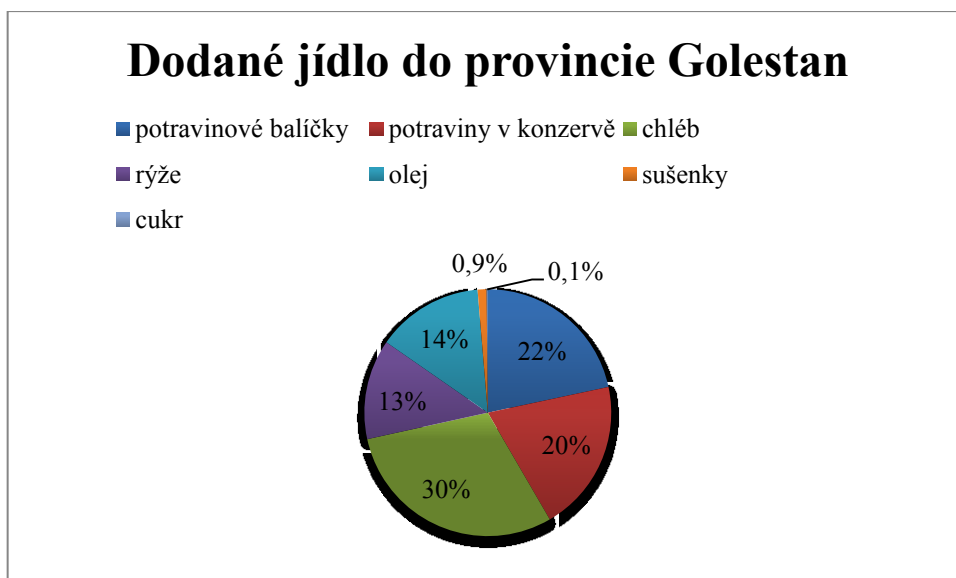
IRCS poskytla pomocí týmu 33 SAHAR psychologickou pomoc. Tento tým s 200 pracovníky poskytuje psychologickou podporu po katastrofách, která byla poskytnuta 6143 lidem v 57 táborech.[87]

Distribuovaná pomoc do provincie Golestan		
Druhy pomoci	Konkrétní materiál	Počet jednotek
Materiální pomoc	stany	3 417 ks
	deky	23 751 ks
	prostěradla	10 238 ks
	plastové fólie	8 877 kg
	ohřívače	1 272 ks
	kuchyňské sety	101 setů
	boty	3 185 párů
	lopaty	248 ks
Jídlo	potravinové balíčky	58 395 balení
	potraviny v konzervě	53 859 ks
	chléb	80 718 bochníků
	rýže	35 325 kg
	olej	37 809 kg
	sušenky	3 160 ks
	cukr	408 kg
Voda	minerální vody	161 204 lahví
Hygiena	hygienické potřeby	2 419 balíčků

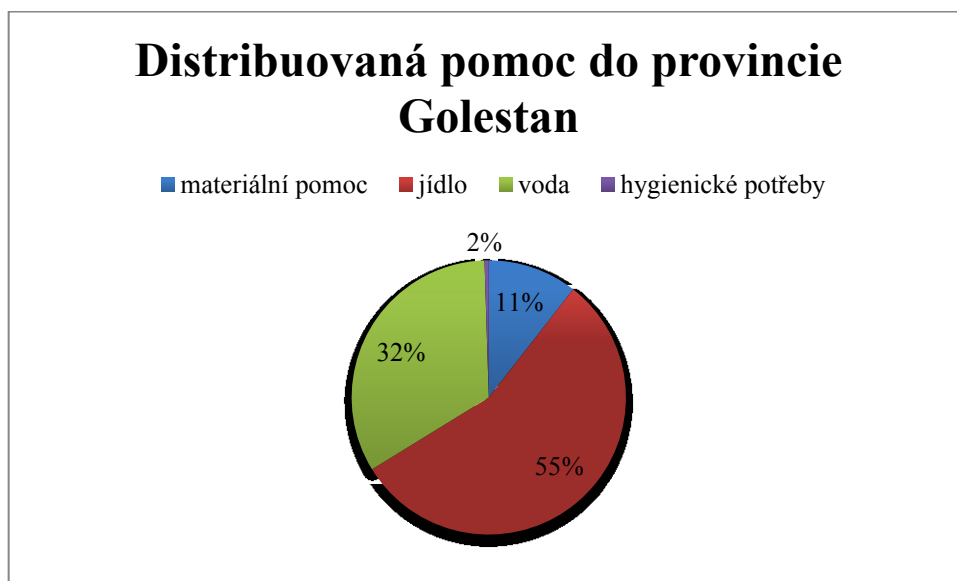
Tabulka 4: Distribuovaná pomoc do provincie Golestan (Zdroj dat: IRCS)

Graf 7: Distribuovaná materiální pomoc do provincie Golestan (Zdroj: vlastní)

Graf 8: Dodané jídlo do provincie Golestan (Zdroj: vlastní)

Graf 9: Distribuovaná pomoc do provincie Golestan (Zdroj: vlastní)

11.1.4 Provincie Mazandaran

Nouzové operační středisko íránského červeného půlměsíce vyhlásilo včasné varování na základě meteorologického alarmu. Bylo zaplaveno 12 větších měst, 88 měst a čtvrtí, vesnic a horských silnic.

HP byla poskytnuta více než 13 000 lidí a 429 lidí bylo zachráněno.

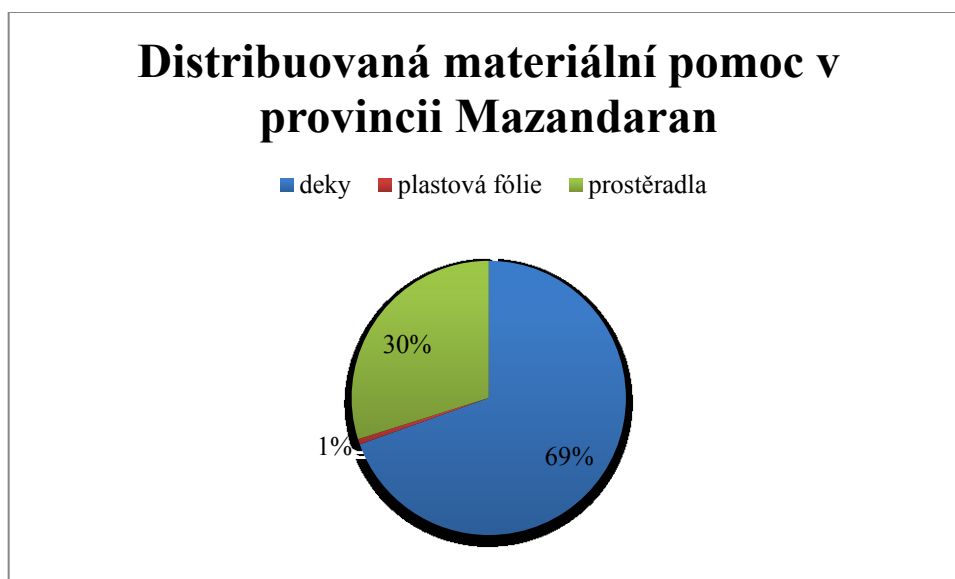
Práce IRCS

Z 880 domů byla čerpána voda a jímky. Z vody bylo vytaženo 445 vozidel. Na záchranných akcích se podílelo 117 operačních týmů s 482 humanitárními pracovníky. Při záchrane bylo využito 18 pomocných lodí.

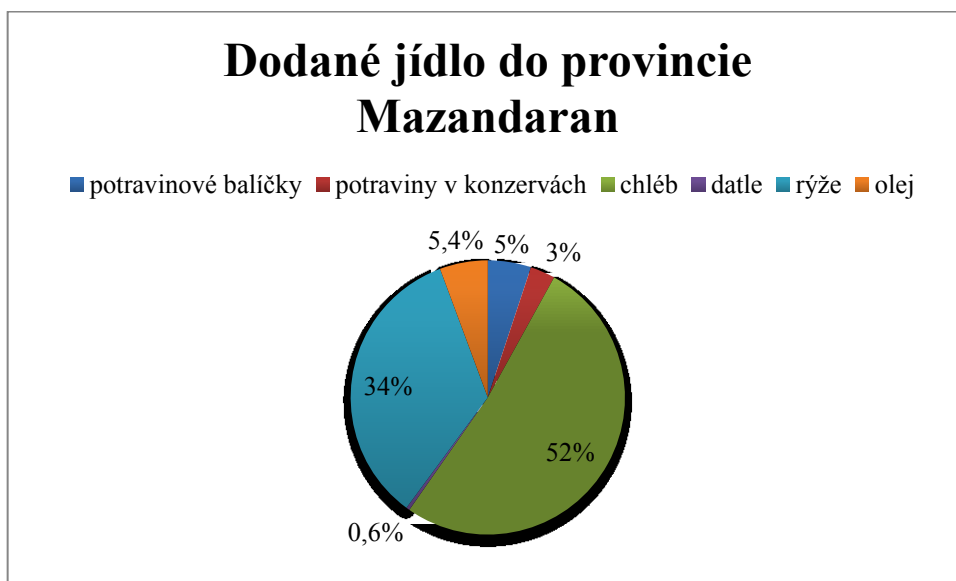
Do provincie byly poslány potravinové balíčky, deky, prostěradla, plastové fólie, potraviny v konzervách, chleba, minerální vody, datle, rýže a olej.[87] Konkrétní údaje o počtu jednotlivých položek pomoci uvedeny v tabulce 5 na další straně.

Distribovaná pomoc do provincie Mazandaran		
Druhy pomoci	Konkrétní pomoc	Počet jednotek
Materiální pomoc	deky	4 414 ks
	plastová fólie	40 kg
	prostěradlo	1 897 ks
Jídlo	potravinové balíčky	2 270 balení
	potraviny v konzervách	1 308 plechovek
	chléb	23 000 bochníků
	datle	180 kg
	rýže	15 240 kg
	olej	2 520 kg
Voda	minerální voda	8 260 lahví

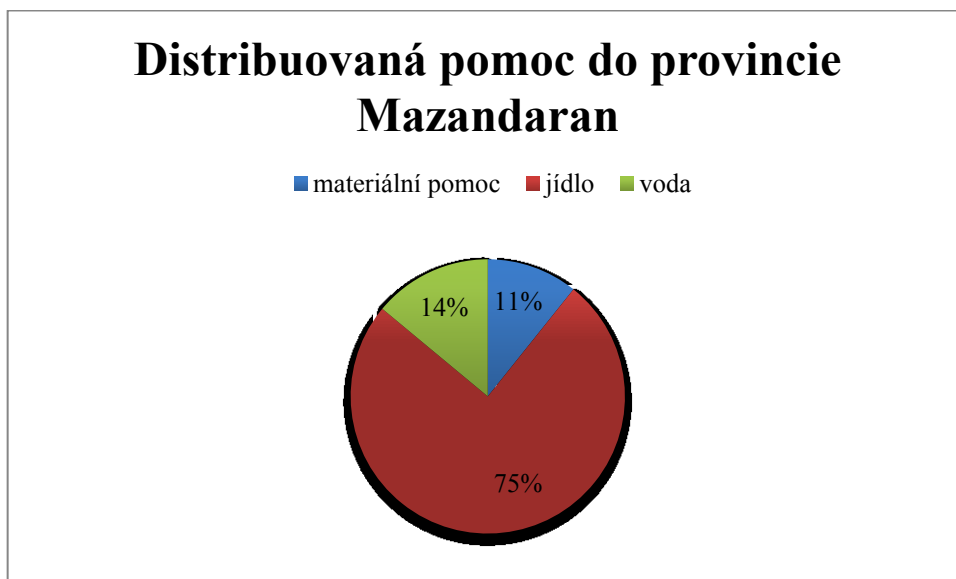
Tabulka 5: Distribovaná pomoc do provincie Mazandaran (Zdroj dat: IRCS)

Graf 10: Distribovaná materiální pomoc v provincii Mazandaran (Zdroj: vlastní)

Graf 11: Dodané jídlo do provincie Mazandaran (Zdroj: vlastní)

Graf 12: Distribuovaná pomoc do provincie Mazandaran (Zdroj: vlastní)

11.1.5 Provincie Khuzestan

Provincie Khuzestan je jedna z provincií, která v důsledku vytrvalého deště, byla postížena bleskovou povodní. Újmou utrpělo 119 měst a vesnic z 27 okresů. Byly poškozeny příjezdové cesty a horské silnice.

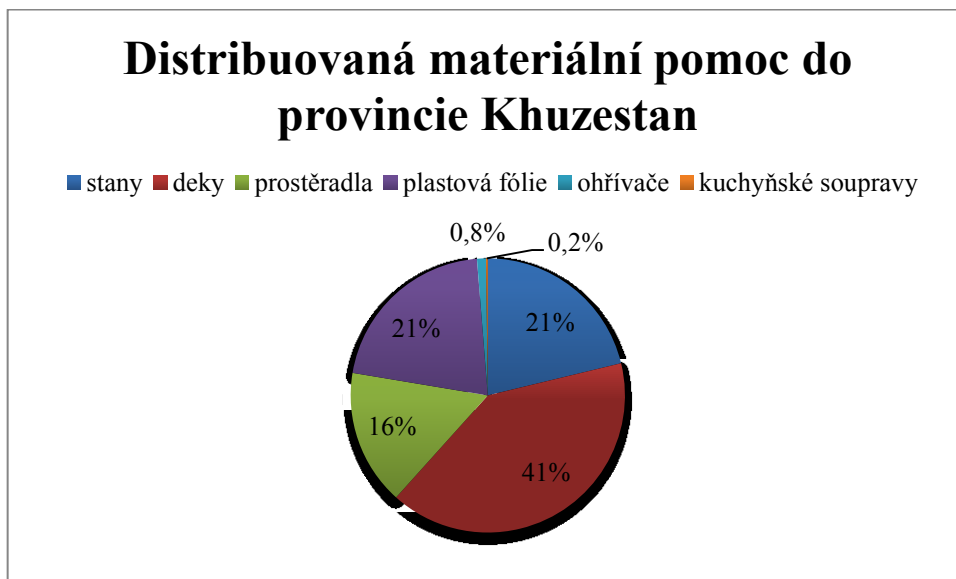

Operační týmy IRCS okamžitě poskytly pomocné služby. V oblasti Khuzestan působilo 175 operačních týmů, z toho 850 pomocných pracovníků.[89] Pomohly 36 799 lidem a vytvořené tábory poskytly útočiště 22 796 lidem.[87] Do operace bylo zapojeno 66 záchranných vozidel a jeden vrtulník. 376 osob bylo transportováno do bezpečných oblastí.[89] Bylo vytvořeno 34 dočasných úkrytů.

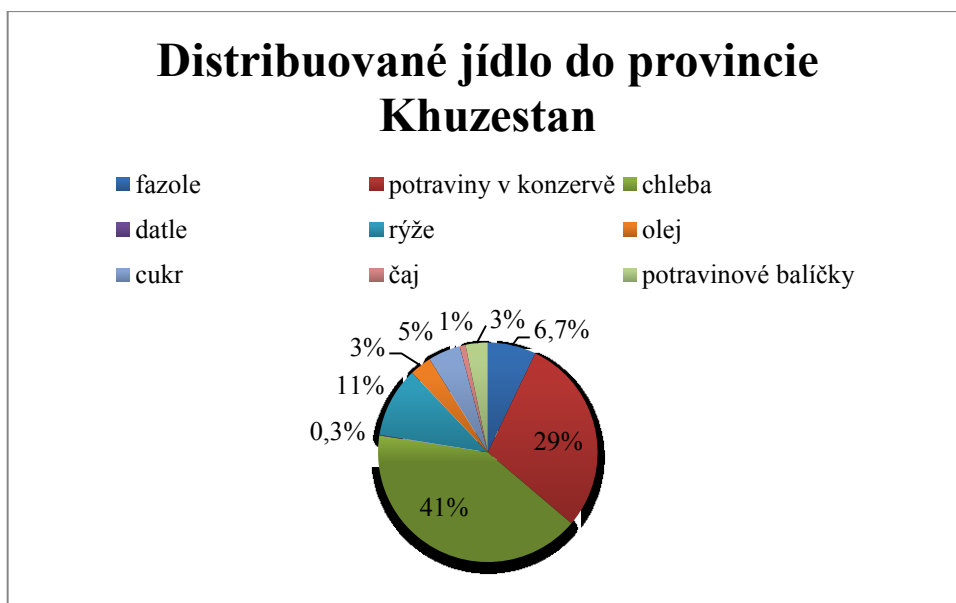
Íránský červený půlměsíc distribuoval potraviny a materiální pomoc do postižených oblastí. Jednalo se o rodinné stany, deky, fazole, prostěradla, plastová fólie, ohřivače, kuchyňské soupravy, minerální vody, potraviny v konzervě, chleba, datle, rýže, jedlý olej, cukr, čaj a potravinové balíčky.[87] Počty jednotlivých položek pomoci jsou v tabulce 6.

Distribuovaná pomoc do provincie Khuzestan		
Druh pomoci	Konkrétní materiál	Počet jednotek
Materiální	stany	3 395 ks
	deky	6 466 ks
	prostěradla	2 556 ks
	plastová fólie	3 375 kg
	ohřivače	170 ks
	kuchyňské soupravy	32 sad
Jídlo	fazole	5 706 kg
	potraviny v konzervě	23 301 plechovek
	chleba	33 034 bochníků
	datle	67 kg
	rýže	8 300 kg
	olej	2 566 kg
	cukr	3 814 kg
	čaj	699 krabic
	potravinové balíčky	2 611 balení
Voda	Minerální voda	16 072 lahví

Tabulka 6: Distribuovaná pomoc do provincie Golestan (Zdroj dat: IRCS)

Graf 13: Distribuovaná materiální pomoc do provincie Khuzestan (Zdroj: vlastní)

Graf 14: Distribuované jídlo do provincie Khuzestan (Zdroj: vlastní)

Graf 15: Distribuovaná pomoc do provincie Khuzestan (Zdroj: vlastní)

11.1.6 Celkové shrnutí postižených provincií

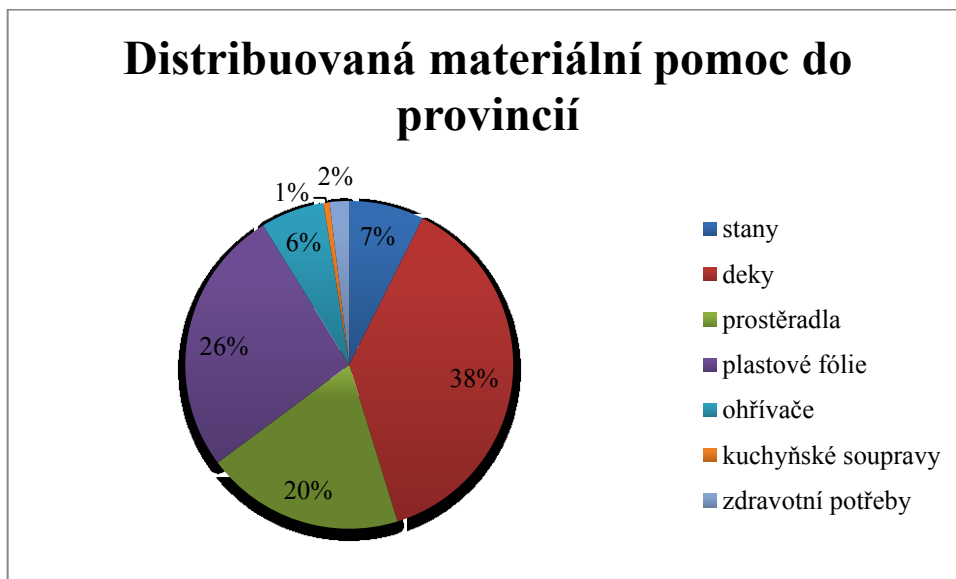
IRCS s 3 505 týmy, více než 14 000 pomocných pracovníků, s 23 pomocnými a záchrannými vrtulníky, 41 loďmi a více než 2000 lehkými a těžkými záchrannými vozidly zahájil záchranné akce a poskytoval pomocné služby pro více než 220 000 lidí a dočasně poskytly útočiště 88 000 osobám. 1 093 osob bylo přesunuto do bezpečných oblastí a 89 osob převezeno na kliniky.

4 809 vozidel bylo uvolněno ze sněhu, 189 vozidel bylo odstraněno z cest zasažených povodněmi. Z 4 288 zaplavených domů byla vypumpována voda. Během 306 letových hodin bylo dodáno 298 kg potravin a materiální pomoci. Na záchranných akcích se podílelo 1 970 pomocných a záchranářských pracovníků.

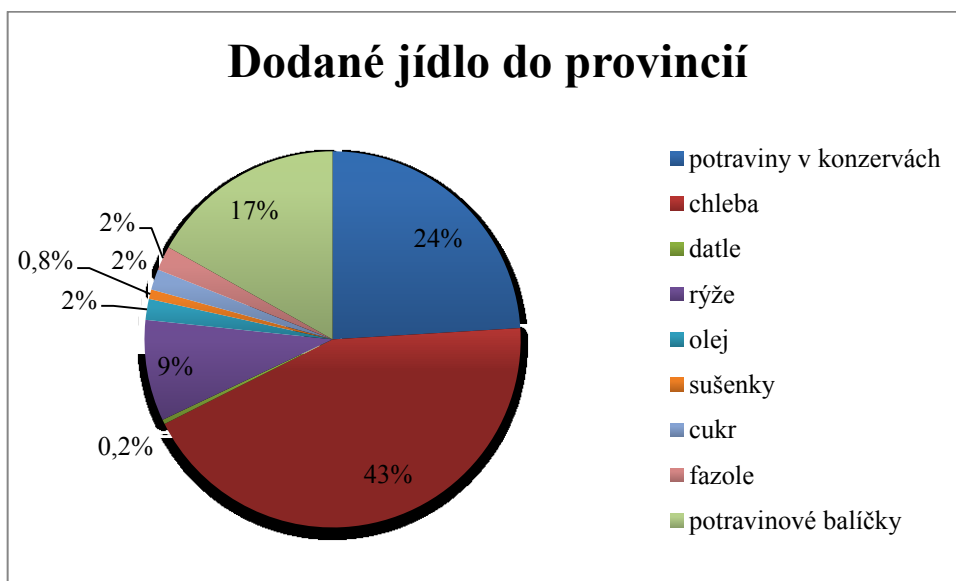
Následující materiální pomoc a potraviny byly distribuovány provinciím zasažených katastrofou, a to stany, deky, prostěradla, plastová folie, topné tělesa, zdravotnické sady, kuchyňské soupravy, voda, potraviny z konzervy, chleby, datle, rýže, olej, sušenky, cukr, fazole a potravinové balíčky.[87] Jednotlivé počty dovezené pomoci jsou uvedeny v tabulce 7 na další straně.

Distribuoovaná pomoc do provincií		
Druhy pomoci	Konkrétní pomoc	Počet jednotek
Materiální pomoc	stany	10 867 ks
	deky	55 611 ks
	prostěradla	28 778 ks
	plastové fólie	38 759 kg
	ohřívače	9 241 ks
	kuchyňské soupravy	882 sad
	zdravotní potřeby	2 819 sad
Jídlo	potraviny v konzervách	116 118 ks
	chleba	210 269 bochníků
	datle	1 877 kg
	rýže	41 992 kg
	olej	8 686 kg
	sušenky	3 955 krabic
	cukr	8 582 kg
	fazole	10 093 kg
	potravinové balíčky	81 410 balení
Voda	minerální voda	227 696 lahví

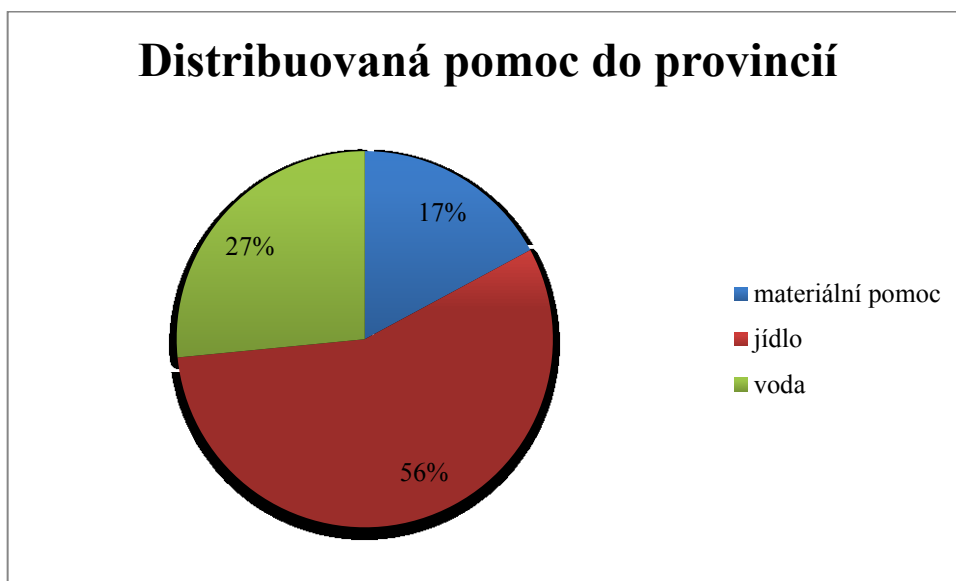
Tabulka 7: Distribuoovaná pomoc do provincií (Zdroj dat: IRCS)

Graf 16: Distribuovaná materiální pomoc do provincií (Zdroj: vlastní)

Graf 17: Dodané jídlo do provincií (Zdroj: vlastní)

Graf 18: Distribuovaná pomoc do provincií (Zdroj: vlastní)

11.2 Finanční pomoc

IFCR poskytla okamžitou pomoc 15 milionu Kč.[56] Tyto finanční prostředky uvolněné z nouzového fondu pro pomoc při katastrofách IFRC DREF byly použity k poskytnutí 3 000 rodinám, které ztratily své domovy a živobytí.

IFRC zahájila mezinárodní nouzové odvolání, jehož cílem je 5,1 milionu švýcarských franků (125 milionu v českých korunách), aby rozšířily podporu Červeného půlměsíce na dalších 30 000 rodin, což přibližně odpovídalo 150 000 lidí. Část operace podporovaná IFRC byla zaměřena na poskytování bezpodmínečných hotovostních grantů každé z těchto rodin.[85] Pomoc poskytovala nouzové přístřeší, živobytí a základní potřeby a služby v oblasti ochrany a začleňování.[90]

12 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ PODÍLU HUMANITÁRNÍCH ORGANIZACÍ

1. Koordinovat činnosti nevládních organizací a dobrovolníků na území státu,
2. zabezpečit systém funkční a efektivní spolupráce osob a organizací nejen při přípravě na mimořádné události, bezprostřední pomoci na místě, ale i při odstraňování následků mimořádných událostí,
3. spolupracovat se státní správou, samosprávou a dalšími organizacemi,
4. podporovat vznik regionálních komunitních týmů,
5. poskytovat psychosociální, zdravotnickou a humanitární pomoc, krizovou intervenci, duchovní činnosti podle zaměření jednotlivých organizací,
6. podporovat organizace finančními a materiálními sbírkami ve prospěch zasažených území,
7. vzdělávat laickou i odbornou veřejnost,
8. připravovat propagačních a informačních materiálů,
9. vytvořit a aktualizovat funkční databáze poskytovatelů humanitární a psychosociální pomoci při a po mimořádných událostech.

ZÁVĚR

Bakalářská práce byla zpracována na téma „Posouzení podílu humanitárních organizací na řešení nouzového stavu v důsledku přírodní katastrofy“. Práce vychází z grafického posouzení podílu pomoci humanitní organizace Červeného kříže a Červeného půlměsíce v ohrožených provinciích Íránu a její poskytnuté humanitární pomoci při povodních z roku 2019.

V teoretické části byla definována humanitární pomoc, její úkoly, formy a fáze pomoci, popsána státní správa Íránu a organizace pro zvládání rizik, mezinárodní organizace podílející se na humanitárních operacích, humanitární organizace Červeného kříže a Červeného půlměsíce a byla zde popsána problematika přirozených povodní.

V úvodu praktické části byla uvedena povodňová situace v Íránu, záchranné akce a škody, které povodeň způsobila. V další části se zabývá mezinárodní pomocí v rámci Evropské Unie a organizací spadající pod Organizaci spojených národů. V rámci Evropské Unie byly požádány o pomoc státy, které jsou její součástí. Dále byla uvedena kapitola humanitární organizace Červeného kříže a Červeného půlměsíce a její činnost a připravenost při řešení krizí.

V poslední části byl posouzen podíl pomoci humanitární organizace Červeného kříže a Červeného půlměsíce v pěti provinciích. Byl posuzován podíl distribuované pomoci do provincií. Na závěr bylo navrženo několik zlepšení humanitárních organizací na řešení mimořádných událostí.

Poskytovanou humanitární pomoc humanitárními organizacemi lze považovat za neodmyslitelnou součást. Působí v oblastech, kde je to nejvíce potřeba.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČESKO: Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. [online]. [cit 2019-01-05]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.
- [2] ČESKO: Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). [online]. [cit 2019-01-05] <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>. (2)
- [3] ČESKO: Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. [online]. [cit 2019-04-05]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>.
- [4] Civilní ochrana [online]. [cit 2019-01-05]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/civilni-ochrana.aspx>.
- [5] PRINCOVÁ, Květoslava a kolektiv. Dvojí riziko v humanitární pomoci. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, str. 164. ISBN 978-80-244-4270-9.
- [6] Humanitární pomoc [online]. [cit 2019-01-14]. Dostupné z: <http://svet.charita.cz/jak-pomahame/humanitarni-pomoc/>.
- [7] KORECKI, Zdeněk. a kol.: Distribuce humanitární pomoci a udržitelnost subjektů v humanitární operaci. Ostrava: Key Publishing, 2015. ISBN 978-80-7418-244-0.
- [8] ŠTĚTINA, Jiří a kolektiv. Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstí a katastrofách. Praha: Grada Publishing, a.s., 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.
- [9] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, FOLWARCZNY, Libor. *Ochrana obyvatelstva*. 2., aktualizované vyd., Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 177 s. SPBI Spektrum. Červená řada, 42. ISBN 978-80-7385-134-7.
- [10] SMETANA, Marek. Humanitární pomoc při zvládnání rozsáhlých mimořádných událostí. 1. vydání Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2013, 96 s. ISBN 978-80-7385-138-5.
- [11] Pravidla pro poskytování humanitární pomoci do zahraničí. *USAR*[online]. [cit. 2020-07-10]. Dostupné z: <http://www.usar.cz/webmagazine/kategorie.asp?idk=196>
- [12] Ministerstvo vnitra České republiky: Pravidla dobrovolnické pomoci při mimořádných událostech. 1. vydání Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2011 (brožura).

- [13] ČESKO: Sdělení 168/1991 Sb., Dodatkový protokol k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů (Protokol I) [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-168>.
- [14] KIP týmy [online]. [cit. 2019-01-10]. Dostupné z: <https://www.adra.cz/pomoc-v-cr/kip-tym>.
- [15] VODÁČKOVÁ, Daniela a kol.: Krizová intervence. Krize v životě člověka. Formy krizové pomoci a služeb. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-3178-696-9.
- [16] Základní přehled humanitární pomoci [online]. [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html.
- [17] *Tehran, Iran: Disaster risk management profile* [online]. July 2006 [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <https://www.alnap.org/system/files/content/resource/files/main/cp-tehran-july2006.pdf>. Aktuální pracovní dokument.
- [18] VATANFADA, Jabbar, Secretary of flood Prevention Committee, Ministry of Energy. *Flood Management in Iran: country report* [online]. [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: http://ppts.icidonline.org/tehran11_cafm_2.pdf.
- [19] *Experience of National Disaster Management Organization in Disaster Management* [online]. APDIM – NDMO (National Disaster Management Organization) Partnership Group [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: https://www.unescap.org/sites/default/files/Iran_EGM-NDMO.pdf.
- [20] POTOČNÝ, Miroslav a ONDŘEJ, Jan. *Mezinárodní právo veřejné: Zvláštní část*. Praha: C. H. Beck, 2011, 560 s. ISBN 978-80-7400-398-1.
- [21] Humanitární otázky. *Informační centrum OSN v Praze* [online]. [cit. 2020-06-12]. Dostupné z: <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/humanitarni-otazky/>.
- [22] JELÍNKOVÁ, Karolína. *Humanitární činnost OSN* [online]. [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <http://www.mezinarodni-organizace.wz.cz/osn/humanitarni-cinnost-osn/humanitarni-cinnost-osn.html>.
- [23] WHO [online]. [cit. 2020-07-02]. Dostupné z: <https://g.cz/tema/who/>.
- [24] UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. *RELIEF WEB* [online]. [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://reliefweb.int/organization/ocha>.

- [25] Coordination. *OCHA - United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs* [online]. [cit. 2020-07-02]. Dostupné z: <https://www.unocha.org/our-work/coordination>.
- [26] Funding. *OCHA - United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs* [online]. [cit. 2020-07-02]. Dostupné z: <https://www.unocha.org/funding>.
- [27] Humanitarian Financing. *OCHA - United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs* [online]. [cit. 2020-07-01]. Dostupné z: <https://www.unocha.org/our-work/humanitarian-financing>.
- [28] *UNICEF* [online]. [cit. 2020-07-02]. Dostupné z: <https://www.unicef.org/>.
- [29] European Commission. *European Union* [online]. [cit. 2020 -07-03]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_en.
- [30] EU. *Nařízení Rady (ES) č. 1257/96, o humanitární pomoci*. In: 1996, 6 s. Dostupné z: <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/f9cfbf71-f3a8-434f-b310-4d2e8b15bf65/language-cs>.
- [31] *Zpráva Komise - Generální ředitelství pro humanitární pomoc (ECHO)* [online]. [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0555:CS:HTML>.
- [32] ÚŘAD PRO PUBLIKACE. Generální ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci (ECHO). *EUR - Lex* [online]. [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: https://eurlex.europa.eu/legalcontent/CS/ALL/?uri=LEGISSUM%3Ar10003n_en.
- [33] European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations: Emergency Response Coordination Centre. *European Commission* [online]. [cit. 2020-07-03]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/emergency-response-coordination-centre-ercc_en.
- [34] European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations: EU Civil Protection Mechanism. *European Commission* [online]. [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/mechanism_en&usg=ALkJrhjnx37IeOLxnLCyzcEcycoZ8TfJCA.

- [35] EU. *Nariženi Rady (EU) 2016/369, o poskytování mimořádné podpory v rámci Unie*. In: . 2016, s. 6. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0369&from=EN>.
- [36] EU. *Smlouva o Evropské Unii (Lisabonská smlouva): Hlava XXIII: Civilní ochrana, Kapitola3: Humanitární pomoc*. In: . 2016/C 202/01, s. 366. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016ME/TXT&from=CS>.
- [37] 100 Years of Hope. *IFCS* [online]. [cit. 2020-06-30]. Dostupné z: <https://media.ifrc.org/ifrc/ifrc100/>.
- [38] Governance. *IFCS* [online]. [cit. 2020-06-30]. Dostupné z: <https://media.ifrc.org/ifrc/governance/>.
- [39] Mandate and mission. *ICRC - International Committee of the Red Cross* [online]. [cit. 2020-07-10]. Dostupné z: <https://www.icrc.org/en/who-we-are/mandate>.
- [40] History of iranian red crescent. *IRCS* [online]. [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <http://en.rcs.ir/history-of-iranin-red-crescent>.
- [41] Our Vision and Mission. *IRCS* [online]. [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <http://en.rcs.ir/Our-Vision-and-Mission>.
- [42] ČESKO: Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). [online]. [cit 2019-01-05]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>.
- [43] ŠTĚTINA, Jiří a kolektiv. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstí a katastrofách*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.
- [44] Žijeme v záplavové oblasti (brožura) [online]. [cit 2019-04-05]. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/media/publications/770/file/zijeme-v-zaplavovem-uzemi.pdf>.
- [45] ŘEHÁK, David, MARTÍNEK Bohumír a RŮŽIČKOVÁ Petra. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních hrozeb*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2015. ISBN 978-80-7385-169-9.
- [46] Drsné záběry v Íránu. Masivní povodně zcela spláchly celé vesnice. *Seznam zprávy* [online]. 20.4.2019, , 1 [cit. 2020-06-08]. Dostupné z:

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/drsne-zabery-z-iranu-masivni-povodne-zcela-splachly-cele-vesnice-7025>.

- [47] Iran hit with 3rd mayor flood in 2 weeks. *The New York Times* [online]. 1.4.2019, 1 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2019/04/01/world/middleeast/iran-flood.htm>.
- [48] SPECIA, Megan. Flooding displaces tens of thousands in Iran. And more rain is forecast. *The New York Times* [online]. 6.4.2019 [cit. 2020-06-08]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2019/04/06/world/middleeast/iran-floods-evacuations.html>.
- [49] ČTK, AP. Ekonomický "terorismus": Desítky lidí zemřely při povodních. Írán z toho viní USA. *TÝDEN.cz* [online]. 2.4.2019 [cit. 2020-03-08]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/asie-a-oceanie/desitky-lidi-zemrely-pri-povodnich-iran-z-toho-vini-usa_518453.html.
- [50] Iran:Floods. *IFRC* [online]. 2019 [cit. 2020-06-01]. Dostupné z: <https://media.ifrc.org/ifrc/appeal/iran-floods>.
- [51] ČT24. *Íránský režim čelí kritice kvůli nezvládnutým záplavám. Pomoc blokuje Trumpovy sankce, brání se* [online]. 5.4.2019 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2779415-iransky-rezim-celi-kritice-kvuli-nezvladnutym-zaplavam-pomoc-blokuji-trumpovy-sankce>.
- [52] *Íránské město Šíraz zasáhly devastující záplavy. Počet mrtvých stoupá, voda unášela auta* [online]. 25.3. 2019 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2769746-iranske-mesto-siraz-zasahly-devastujici-zaplavy-pocet-mrtvych-stoupa-voda-unasela-auta>.
- [53] *Iran (Islamic Republic of): Iran Flood - Mar 2019* [online]. 25.3. 2019 [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://globalimpactnews.com/2019/04/07/iran-islamic-republic-of-iran-floods-mar-2019/>.
- [54] *Iranian Red Crescent says US sanctions impeding flood relief* [online]. 25.3. 2019 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/04/iran-floods-rouhani-irgc-red-crescent-sanctions-aid-impact.htm>.

- [55] LIPSKÁ, Jana, ČTK. Povodně v Íránu mají nejméně 17 obětí, počet může ještě narůst. Vláda svolala krizové zasedání. *Seznam zprávy* [online]. 2019 [cit. 2020-06-05]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/povodne-v-iranu-maji-nejmene-17-obeti-pocet-muze-jeste-narust-vlada-svolala-krizove-zasedani-69046>.
- [56] *Časopis 112 ročník XVII číslo 6/2019: Povodně v Íránu* [online]. 2019 [cit. 2020-07-07]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-rocnik-xviii-cislo-6-2019.aspx?q=Y2hudW09Nw%3d%3d>.
- [57] Do zaplaveného Íránu dorazila humanitární pomoc z Česka. *IDNES.cz/zpravodajství* [online]. 18.4.2019 [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/nato/armada-casa-pomoc-iran-cesko-zaplavy-povodne.A190418_123435_zpr_nato_inc.
- [58] *Telegraficky ze světa červeného kříže - archiv 2019: 15.4. 2019 Írán* [online]. 15.4. 2019 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: <https://www.cervenkykruz.eu/cz/784.aspx>.
- [59] *Povodně v Íránu: Dva milióny lidí, kteří potřebují humanitární pomoc* [online]. 18.4.2019 [cit. 2020-05-17]. Dostupné z: https://media.ifrc.org/ifrc/press-release/iran-floodstwomillionpeopleneedhumanitarianaid/&usg=ALkJrhjGj_D0fTKNmXmAiPI8jMS5Uqflg.
- [60] HUMAYUN, Hira, Susannah CULLINANE a Sara MAZLOUMSAKI, CNN. *Iran flooding kills 70 after record rainfalls* [online]. 7.4.2019 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2019/04/07/middleeast/iran-flood-fatalities/index.html>.
- [61] ECHO. *Iran Floods Update (DG ECHO, Iranian Red Crescent media)(ECHO Daily Flash of 09 April 2019)* [online]. 9.4.2019 [cit. 2020-06-09]. Dostupné z: <https://reliefweb.int/disaster/fl-2019-000022-irn>.
- [62] IRAN FLOODS. *IFRC* [online]. [cit. 2020-06-16]. Dostupné z: <https://media.ifrc.org/ifrc/emergency/iran-floods/>.
- [63] Iran bans non - official crowdfunding appeals after deadly flash. *Euro News* [online]. 25. 3. 2019 [cit. 2020-07-06]. Dostupné z: <https://www.euronews.com/2019/03/25/iran-bans-non-official-crowdfunding-appeals-after-deadly-flash-floods>.

- [64] Írán kvůli povodním uvolnil peníze z mimořádného fondu. *Investiční web* [online]. 15.4.2019 [cit. 2020-05-16]. Dostupné z: <https://www.investicniweb.cz/news-iran-kvuli-povodnim-uvolnil-penize-z-mimoradneho-fondu/>.
- [65] IFP EDITORIAL STAFF. All Forces Mobilized as Floods Wreak Havoc on Northern Iran. *IRAN FRONT PAGE* [online]. 24. 3. 2019 [cit. 2020-07-02]. Dostupné z: <https://ifpnews.com/all-forces-mobilized-as-floods-wreak-havoc-on-northern-iran>.
- [66] Iran suffer 2 bn in damages as flood toll continues to rise. *ALJAZEERA* [online]. 14. 4. 2019 [cit. 2020-07-02]. Dostupné z: <https://www.aljazeera.com/news/2019/04/iran-suffers-2bn-damages-flood-toll-continues-rise-190414085957795.html>.
- [67] IRAN NEWS, Radio Farda. *Iranian Aid Official Again Blames Washington For Not Receiving Flood* [online]. 14.4.2019 [cit. 2020-05-13]. Dostupné z: <https://en.radiofarda.com/a/iranian-aid-official-again-blames-washington-for-not-receiving-flood-relief-help/29879763.html>.
- [68] DEZFULI, Amin. *Rare atmosphere river caused records floods across the middle east: Bulletin on the American Meteorological* [online]. [cit. 2020-07-06]. Dostupné z: <https://journals.ametsoc.org/bams/article/101/4/E394/345035/Rare-Atmospheric-River-Caused-Record-Floods-across>.
- [69] EU. *ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY č. 1313/2013/EU, o mechanismu civilní ochrany Unie*. In: . 2013, s. 24. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013D1313&from=EN>.
- [70] European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations: About European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations. *European Commission* [online]. [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/echo/who/about-echo_e.
- [71] MINISTERTVO VNITRA -GRH HZS ČR. Česká republika posílá pomoc do povodněmi zasaženého Íránu. *Požáry.cz* [online]. 16.4.2019, 17.4.2019 [cit. 2020-06-18]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/209671-ceska-republika-posila-pomoc-do-povodnemi-zasazeneho-iranu/>
- [72] Vždy pomáháme tam, kde je potřeba a proto do Íránu posíláme humanitární pomoc, uvedl Hamáček. *PARLAMENTNÍ LISTY.cz* [online]. 17.4.2019 [cit. 2020-06-

- 19]. Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Vzdy-pomahame-tam-kde-je-potreba-a-proto-do-Iranu-posilame-humanitarni-pomoc-uvvedl-Hamacek-578149>.
- [73] Humanitární pomoc Íránu. *USAR* [online]. Duben 2019 [cit. 2020-06-23]. Dostupné z: <http://www.usar.cz/webmagazine/subcategories.asp?idk=632>.
- [74] ČESKO: Nařízení Vlády ČR č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva. [online]. [cit 2019-01-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-463>.
- [75] *Armáda zabezpečila přepravu humanitární pomoci do záplavami postiženého Íránu* [online]. 17.4.2019 [cit. 2020-06-19]. Dostupné z: <http://www.zdl.army.cz/aktuality/armada-zabezpecila-prepravu-humanitarni-pomoci-do-zaplavami-postizeneho-iranu>.
- [76] ZAORALOVÁ, Nikol. *Humanitární pomoc pro povodněmi zasažený Írán* [online]. 16.4.2019 [cit. 2020-06-22]. Dostupné z: (<https://www.hzscr.cz/clanek/humanitarni-pomoc-pro-povodnemi-postizeny-iran.aspx>).
- [77] Pakistan dispatches humanitarian assistance to flood - hit Iran. *Mehr New Agency* [online]. 10. 4. 2019 [cit. 2020-07-06]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20190411153757/https://en.mehrnews.com/news/143977/Pakistan-dispatches-humanitarian-assistance-to-flood-hit-Iran>.
- [78] Islamic republic of Iran: WHO airlifts medical supplies for flood response in Islamic republic of Iran. *WHO* [online]. 10. 4. 2019 [cit. 2020-07-06]. Dostupné z: <http://www.emro.who.int/irn/iran-news/who-airlifts-medical-supplies-for-flood-response-in-islamic-republic-of-iran.html>.
- [79] Relief and Rescue. *IRCS* [online]. [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <http://en.rcs.ir/Relief-and-Rescue>.
- [80] Disaster preparedness. *IFCS* [online]. [cit. 2020-06-30]. Dostupné z: <https://media.ifrc.org/ifrc/what-we-do/disaster-and-crisis-management/disaster-preparedness/>.
- [81] Humanitarian logistics and procurement. *IFCS* [online]. [cit. 2020-06-30]. Dostupné z: <https://www.ifrc.org/en/what-we-do/logistics/>.

- [82] Disaster Relief Emergency Fund. *IFCS* [online]. [cit. 2020-06-30]. Dostupné z: <https://media.ifrc.org/ifrc/dref/>.
- [83] International Cooperation and Communications. *IRCS* [online]. [cit. 2020-06-28]. Dostupné z: <http://en.rcs.ir/International-Cooperation-and-Communications>.
- [84] Ekvádor, Írán, Japonsko - Červený kříž pomáhá. *Oblastní spolek českého červeného kříže* [online]. 19.4.2019 [cit. 2020-06-10]. Dostupné z: <https://www.cervenýkrizcheb.cz/l/ekvador-iran-japonsko-cervený-kriz-pomaha/>.
- [85] Povodně v Íránu: Dva miliony lidí, kteří potřebují humanitární pomoc. *IFRC* [online]. [cit. 2020-06-12]. Dostupné z: https://media.ifrc.org/ifrc/press-release/iran-floods-two-million-people-need-humanitarian-aid/&usg=ALkJrhjGj_D0fTKNmXmAiPI8jMS5Uqflg.
- [86] FRANCE 24. *2 million in need of aid after Iran floods: Red Crescent* [online]. 15.4.2019 [cit. 2020-05-09]. Dostupné z: <https://www.france24.com/en/20190415-2-million-need-aid-after-iran-floods-red-crescent&prev=search>.
- [87] Information Bulletin 9. *Iranian Red Crescent* [online]. March and April 2019 [cit. 2020-07-15]. Dostupné z: <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/IRCSBulletin9.pdf>.
- [88] Workshop on reproductive health. *Iranian Red Crescent* [online]. 2014/12/22 [cit. 2020-07-10]. Dostupné z: <http://en.rcs.ir/news/Workshop-on-reproductive-health-in-emergencies/85815>.
- [89] *Iranian Red Crescent: Information Bulletin 7* [online]. In: . Březen 2019 [cit. 2020-06-30]. Dostupné z: <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/IRCSBulletin7.pdf>.
- [90] Iran: floods - Snapshot. *IFRC* [online]. [cit. 2020-06-25]. Dostupné z: <https://media.ifrc.org/ifrc/appeal/iran-floods/>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BHCU	Základní zdravotní jednotka
CERF	Centrální fond pro reakci na mimořádné události
CECIS	Společný pohotovostní komunikační a informační systém
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
DPA	německé tisková agentura
DREF	Nouzový fond pro pomoc při katastrofách
ECHO	Generální ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci Evropské komise
ECPP	Evropský fond pro civilní ochranu
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
EUCPM	Evropský mechanismus civilní ochrany
ERCC	Koordinační středisko pro mimořádné události
HO	humanitární organizace
HP	humanitární pomoc
ICRC	Mezinárodní výbor Červeného kříže a Červeného půlměsíce
IFCR	Mezinárodní federace společnosti Červeného kříže a Červeného půlměsíce
IRCS	Společnost Červeného půlměsíce v Íránské islámské republice
IRGC	Íránská islámská garda
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
KI	krizová intervence
KIP týmy	komunitní intervenční psychosociální týmy
KS	Krizový stav
LPSCM	Oddělení logistiky, nákupu a řízení dodavatelského řetězce

---

MU	Mimořádná událost
MOI	Ministerstvo vnitra v Íránu
MV GŘ HZS ČR	Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství hasičského záchranného systému České republiky
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
OSN	Organizace spojených národů
SPA	stupeň povodňové aktivity
SPA 1	první stupeň povodňové aktivity
SPA 2	druhý stupeň povodňové aktivity
SPA 3	třetí stupeň povodňové aktivity
UN-OCHA	Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí
UNICEF	Dětský fond Organizace spojených národů
VF	vysoká frekvence
VHF	velmi krátké vlny
WHO	Světová zdravotnická organizace

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Organizační struktura (Zdroj: http://ppts.icidonline.org/tehran11_cafm_2.pdf).....	23
Obrázek 2: Organizační schéma Rady pro koordinaci řízení rizik (Zdroj: http://ppts.icidonline.org/tehran11_cafm_2.pdf).....	25
Obrázek 3: Logo IFCS (Zdroj:.....)	32
Obrázek 4: Mapa Íránu s nejohroženějšími provinciemi podle DPA (Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Administrativn%C3%AD_d%C4%9Blen%C3%A1D_%C3%8Dr%C3%A1nu#/media/Soubor:Map_of_Iran_with_province_names_and_neighboring_land.svg).....	41

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Humanitární pomoc a její fáze pomoci při přírodní katastrofě (Zdroj: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html .)	18
Tabulka 2: Distribuovaná pomoc v provincii Lorestan (Zdroj dat: IRCS).....	54
Tabulka 3: Distribuovaná pomoc do provincie Ilam (Zdroj dat: IRCS).....	57
Tabulka 4: Distribuovaná pomoc do provincie Golestan (Zdroj dat: IRCS).....	60
Tabulka 5: Distribuovaná pomoc do provincie Mazandaran (Zdroj dat: IRCS)	63
Tabulka 6: Distribuovaná pomoc do provincie Golestan (Zdroj dat: IRCS).....	65
Tabulka 7: Distribuovaná pomoc do provincií (Zdroj dat: IRCS).....	68

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Distribuovaná materiální pomoc do provincie Lorestan	55
Graf 2: Dodané jídlo do provincie Lorestan (Zdroj: vlastní)	55
Graf 3: Distribuovaná pomoc do provincie Lorestan (Zdroj: vlastní)	56
Graf 4: Distribuovaná materiální pomoc do provincie Ilam (Zdroj: vlastní)	57
Graf 5: Poskytnuté jídlo do provincie Ilam (Zdroj: vlastní)	58
Graf 6: Distribuovaná pomoc do provincie Ilam (Zdroj: vlastní)	58
Graf 7: Distribuovaná materiální pomoc do provincie Golestan	61
Graf 8: Dodané jídlo do provincie Golestan (Zdroj: vlastní)	61
Graf 9: Distribuovaná pomoc do provincie Golestan (Zdroj: vlastní)	62
Graf 10: Distribuovaná materiální pomoc v provincii Mazandaran	63
Graf 11: Dodané jídlo do provincie Mazandaran (Zdroj: vlastní)	64
Graf 12: Distribuovaná pomoc do provincie Mazandaran (Zdroj: vlastní)	64
Graf 13: Distribuovaná materiální pomoc do provincie Khuzestan	66
Graf 14: Distribuované jídlo do provincie Khuzestan (Zdroj: vlastní)	66
Graf 15: Distribuovaná pomoc do provincie Khuzestan (Zdroj: vlastní)	67
Graf 16: Distribuovaná materiální pomoc do provincií (Zdroj: vlastní)	69
Graf 17: Dodané jídlo do provincií (Zdroj: vlastní)	69
Graf 18: Distribuovaná pomoc do provincií (Zdroj: vlastní)	70